

Kyrkjebladet

m.4 Kyrkjeblad for Gloppen september 2018 Årgang 48

Bjørgvin 950 år

Du held blad nummer fire i handa. Vi håpar atter at du finn noko du kan glede deg over, bli engasjert av, eller bli betre informert om. Også denne gongen blei det fleire sider enn vi hadde planlagt, sjølv om det også denne gongen manglar stoff som vi trudde vi skulle fått til! Om vi har råd til det? Nei, ikkje slik kassa ser ut i dag. Vi har pengar nok til det som no er trykt. Men meiningsa er at vi skal lage to blad til, og det siste av dei skal gjerne vere ei ekstra fin julebok! Så no kjem det obligatoriske spørsmålet: Har du betalt bladpengane i år? Har du ikkje, var det fint om du gjorde det!

Den kristne allsongen

Vi held fram med salmar og hymner, det same temaet som i førre nummer, men denne gongen ser vi litt meir på dagens praksis i kyrkje og bedehus. Bladet er nok likevel meir prega av at vi har ein sommar bak oss, som vi vil fortelje om. Les om Selja og gudstenestene i fjellet og om å gå til kyrkje i utlandet i sommarferien.

Konfirmantar 1926

Hugsar du den flotte konfirmantgruppa på side 26-27 i nummer tre? Vi bad om hjelp til å få namna rett plassert. Nokre reaksjonar har vi fått, så vi har plassert 4-5 nokonlunde sikkert, men enno er det ei heil skarvase av namn som manglar. Så kjære deg: Har du ikkje vore med på den kjekke «selskapsleiken» mellom folk over 60, der det gjeld å finne ut kven som er med på gamle bilde? Ta fram att nummer tre, slå opp i midten, og send resultatet til oss! Når lista er komplett, set vi den i bladet.

Tips oss

Kanskje du går og tenkjer på noko vi burde skrive om i bladet? Det kan vere noko du lurer på korleis vi skal forstå ut frå Skrifta, eit etisk dilemma, eit historisk minne, ein person vi bør ha eit intervju med, eller noko under overskrifta «Glimt frå gravplassane våre».

Framsida

Vår kjære dronning Sonja les Bibeltekst på Selja. Sjå kommentarar side 4 og meir om Bjørgvin bispedøme si 950-årsmarkering på Selja i sommar. Foto av Harald Aske.

I intervjuet med redaktøren på side 16, avslører sokneprest Vidar Bjoertveit kven som bestemmer kva salmar som skal syngast under gudstenestene.

Foto: Harald Aske.

FOR TANKE OG TRU

Andreas-andakt om tilsynet for høg moral	03
Harald skriv leiarartikkel om den kristne allsongen	05
Vidar fortel om kva salmar vi skal synge	16
Redaktøren intervjuer Magni om lovsongsgruppa	18
Eli Anne fortel om lovsongen på Møtepunkt B	20
Barne- og ungdomssidene omhandlar Guds fulle rustning	26
Bjarte informerer om komande trusarrangement	28
Røsslyngvisa av Ottar Arnestad	30
Frå minneboka. Vi minnest at Knut Ree tenkte tilbake	39
Om Hyen kyrkjelyd sitt misjonsprosjekt	40
Om Breim kyrkjelyd sitt misjonsprosjekt	42
Asbjørgs klipp	43
Spaltist Jorunn om å kondolere	45
Siren skriv om sin salme	48
Baksidekunst om Paulus	52

DETTE VAR VI MED PÅ

Bjørgvin bispedøme feira 950 år	06
Biskopen si tale på Selja	12
Friluftsgudsteneste på Skinlostøylen	21
Støylsmesse på Sandsstøylen	22
Generasjonsgudsteneste i Sandane kyrkje	24
Country-konsertar for seniorar	32

MØTE MED MENNESKE

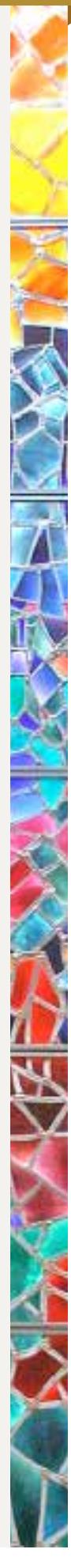
Ingemar Sårheim fortel om eit innhaldsrikt liv	14
Opne kyrkjer i utlandet også	36

TING SKAL SKJE

Kunstlotteri	31
Organisten skriv om komande konsertar	35
Oddvar Søvik kjem til Hyen	44
Preikelista	50

Andreas Tjomsland

Tilsynet for høg moral?

Inger Lise Rypdal la igjen ein lapp til foreldra og drog til hovudstaden som 18-åring. Hausten 1968 slo ho verkeleg gjennom som artist med låta «Fru Johnsen». Her fortel ho om «et sted helt innerst i en fjord». Der bur det «tusen frelse pluss en tenåring og hennes unge mor». Denne mora blir kalla inn til «tilsynet for høg moral», som meiner ho ikkje er i stand til å ta vare på dottera si. Fru Johnsen svarer med eit forrykande oppgjer med dobbeltmoralen hos bygdas fremste menn: «Er det fra denne samling hyklere jeg hører at jeg ikke strekker til, fordi min skjørtekant er nærmere den himmel dere aldri kommer til?»

Det var ikkje vanskeleg å ta åleinemora si side her, og songen blei liggjande øvst på VG-lista i ni veker. Rypdal heldt seg i rampelyset utover 70-talet, og veksla etter kvart mellom MGP-deltakingar og stadig nye New Age-kurs.

I Lukas 15 fortel Jesus om ein son som bad faren om å få betalt ut arven sin. Dermed drog han av stad for å «leve livet». Vi kjenner igjen element frå Rypdal og mange andre sine liv i denne historia. Femti år har gått sidan 1968, og for mange har denne tida vore ei reise bort frå gamle dagars moral. Nokon har nok opplevd det som befriande. For andre har reisa enda i «grisetrauet». Nokon har, som Inger Lise Rypdal, opplevd å kome tilbake igjen til den Far dei reiste frå.

Mange i våre dagar kan like Jesus, men ikkje kristendom. Outsidarar, som blei tiltrekte av Jesus frå Nasaret, seier gjerne i dag at dei har problem med «bakkemannskapet» hans. Kvifor? Eg trur det er symptomatisk at eg og du, gode lesar, gjerne gløymer fortsetjinga på forteljinga. Du kjenner igjen historia om den yngste «sonen som kom heim». Men har du sett Jesu skarpe brodd mot den eldste broren sin moralisme?

Eldstebroren meinte at han hadde gjort seg fortent til Far sin gunst, for han hadde jobba på, oppført seg bra, vore eit godt nok menneske. I hans system fekk folk som fortent. Far sin sjølvoppofrande nåde mot veslebroren verka derfor grovt urettferdig for den eldste. Han kunne ikkje tolke at Far ganske enkelt tilgav den yngste. Endå verre var det at han stelte i stand ein overdådig heimkomstfest, med den velstanden som HAN skulle arve! Yngstesonen er inne i varmen igjen på slutten av forteljinga.

Men eldstesonen står framleis utanfor, for stolt og sint til å kome inn. På same vis som Rypdal tirra moralens vaktarar i 1968, må Jesu forteljing ha forargå mange av tilhøyrarane. Orda hans om eldstesonen var mynta på farisearane, som meinte Gud sette større pris på dei enn på folk som var meir slepphendte med bod og reglar.

Naudsynte oppgjer med urett og maktmisbruk, som «Fru Johnsen» sitt, har lange liner tilbake til både Jesus og dei gamaltestamentlege profetane. Men når vi meiner vi har ein god sak, framstiller vi gjerne dei vi er usamde med om t.d. miljø, innvandring eller samliv som fullstendig ubrukelege. Moralisten i oss seier at problemet med verda er «mørkemenn», «liberale», «Frp-arar» eller «sosialistar». Sjølv kjem vi gjerne i kategorien «ikkje så verst». Om berre dei andre endra seg, ville alt ha vore bra!

Grunnen til at «Fru Johnsen» ikkje er ein kristen allsong er ikkje oppgjøret med dei høge herrar. Det er heller at også heltinna i songen først og fremst peiker på feil hos dei andre. Ho endar jo tiraden sin med å stenge himmelen for «hyklarane», altså meiner ho at Gud burde avvise folk som oppfører seg därleg. «Fru Johnsen» er også moralist, berre med motsett forteikn. Moralisme kjem nemleg i mange former. Den konservative typen ho blei møtt med, er lett å kjenne igjen. Den progressive varianten ho står for sjølv, er vi gjerne blinde for.

Evangeliet om Jesus gir oss verken rett til å heve oss over andre, eller nokon fribillett til å gjøre akkurat det vi får lyst til. Og slett ikkje begge delar, det kallast dobbeltmoral. I staden utfordrar evangeliet oss til å innsjå vår eige fallitt. Ei britisk avis stilte ein gong spørsmålet: «Kva er gale med verda?» Krimforfattaren og katolikken GK Chesterton skal då ha skrive eit kortfatta svar: «Eg er.» Han hadde forstått at det kristne omgrepene «synd» (der moralisme inngår) gir både den beste forklaringa, og det beste håpet om betring.

Uansett om du er «yngstebror», og tenkjer at ingen har noko med korleis du lever, eller om du er «eldstebror», og tenkjer at dei andre burde sjå til å skikke seg, så ønskjer Jesus at du ikkje går glipp av gjestebodet som står klart. Døra er opa, kostnaden har han allereie betalt på korset, og du er velkommen inn til den himmelske heimkomstfesten!

Kvar går Normisjon?

Vi siterer frå tre ulike organ denne sommaren:

Fellesskapsutviklar Vegard Tennebø i Nytt fra Normisjon nr. 3 2018:

Kan Normisjon både vere ein aktiv pådrivar for sjølvstendige kyrkjelysdanningar og samstundes vere ein fri-modig foreningsbasert misjonsorganisasjon? Stadig nye krefter ynskjer at vi skal velje: anten må heile Normisjon velje å bevege seg mot «meir kyrkje»-måten å vere kyrkje på, eller halde fram med «mindre kyrkje»-modellen, som foreningsbasert organisasjon, ... i rammene av relasjon til DnK (Den norske kyrkja). Her og no vil eg seie BÅDE – OG.

Førsteamanuensis Erling Birkedal, MF i Lys og Liv nr. 2 2018:

Normisjon (...) er en bevegelse i endring. For få år siden endret ledelsen omtalен av organisasjonen fra å være «en bevegelse for fellesskap og misjon innen DnK» til at «vi anser DnK for å være vår viktigste samarbeidspartner» (generalsekretær Kvlland i Lutherisk Kirketidende nr. 17/17)... Det er en utvikling fra forsamling til menighet, og den forløper i tre faser. For det første etablering av en kirkelig praksis. For det andre en drøfting og fortolkning av denne praksis, og for det tredje en godkjenning av denne praksis. Det kan være nærliggende å spørre om den perioden menigheter i Normisjon nå er inne i, er en interimperiode. Det kan være vanskelig å være lutherske menigheter uten et avklart forhold til et trossamfunn. En kan tenke seg en utvikling i to retninger. For det første kan det bli enda større selvstendighet i relasjon til DnK. Det kan innebære at Normisjon utvikles til et eget trossamfunn eller inngår i et trossamfunn med andre. Det kan eventuelt kombineres med økumenisk åpenhet og samarbeid med ikke-lutherske trossamfunn. For det andre kan det gå i retning av mer avtalt og forutsigbar relasjon til DnK med økt bevissthet til Lutherisk arv og identitet. Det kan innebære at Normisjon vurderer samarbeidet med folkekirken som mer tjenlig for å fremme visjonen om å være en misjons- og fellesskapsbevegelse. Så langt jeg kan se tenker ledere i dagens menigheter i Normisjon ulikt om et slikt veivalg.

**Vårt Land, under tittelen Hovedsaken:
Det var en gang et bedehusland av Elise Kruse:**

Generalsekretær i Normisjon, Anne Birgitta Langmoen Kvlland...ser ikke for seg at Normisjon vil starte et sentralisert trossamfunn. –Slik som i dag er de aller fleste medlemmer begge steder. Jeg tror ikke det kommer til å endre seg dramatisk de første årene. Så langt jeg kan se vil vi ikke bli noe trossamfunn sentralt.

Førsteamanuensis ved Det teologiske fakultet på Universitetet i Oslo: -Det er for enkelt å forklare de nye menighetsdannelsene kun med stridsspørsmål som homofili og kvinnelige prester....Like viktig er ..ønske om å ha alt under ett tak og full sakramentsforvaltning... Hvis stadig flere bedehus gjøres om til menigheter, kan dette virke ekskluderende.

Vegard Tennebø sier han skal være den første til å innrømme at det er friksjon i Normisjons måte å tenke kirke på. -Vi står i en kirkelig mellomposisjon, men vi står også godt der, selv som et uromoment.

Tennebø sier at han ønsker å stå skulder til skulder med DnK i Sandane. Det er ønsket til Vidar Bjotveit også, men soknepresten tror likevel det kan bli vel utfordrende. -Jeg skjønner behovet for å styre ting litt mer selv og ha en større fleksibilitet, men jeg er spent på å se hvordan et samarbeid kan bli.

Dronninga kom

Vi har hatt vitjing av kongehuset! Kven er «vi»? Det var Selje kommune som inviterte. Og når kongelege er ute og kastar glans, må fylkesmann og biskop stille opp og skine. Men det er Selja og Bjørgvin bispedøme som er grunnen til vitjinga. Utan den kristne arven frå Seljumennene og det kraftsenteret som vaks fram etter at kristendomen kom til våre bygder, hadde det ikkje blitt nokon invitasjon. «Vi», det er kyrkja. Tenk at dronning Sonja brukte av si tid på oss! Tenk at ho ser kor viktig trua på Kristus er for nordmenn, og at ho sjølv deltok med skriftlesing! Vi er glade for alle som kom til Selja denne dagen. Likevel spør redaktøren seg om vi som kyrkje og alle innbyggjarar i Nordfjord og på Sunnmøre har sett det same som dronninga. Vi kunne ha vore fleire! Takk til kongehuset! Takk for preika, biskop Halvor! Takk til komiteen for eit solid arrangement!

Bibelgruppe i Breim

Breim sokneråd og soknepresten i Breim vil gjerne invitere alle interesserte til bibelgruppe/samtalegruppe. Vi ser for oss ei gruppe der vi går litt djupare inn i ulike spørsmål. Vi vil forsøke å prøve å forstå meir kvifor meiner vi det vi meiner? Korleis skal ein som kristne tenke om ting? Kvifor tenker kristne så ulikt om ting? Kva betydning har Bibelen og kyrkja si lære for kva vi skal meine om ulike spørsmål i dag?

Vi vil gjerne invitere til ei orienteringssamling i Breim kyrkje tysdag 2. oktober. Der vil vi legge fram eit forslag til opplegg og tema for nokre samlingar vidare utover hausten. Vel møtt!

Tore Myklebust

Temakveld «Å leve med sorg»

Torsdag 20. september kl. 19.00 i Sandane kyrkje inviterer kyrkja i Gloppe til ei samling der temaet er korleis vi kan leve med sorga over ein som stod oss nær. Etter ei innleiing om sorg og sorgreaksjonar, blir det samtale med høve til å dele erfaringar og til å stille spørsmål. Det blir også orientert om sorggrupper og høve til å melde si interesse. Det blir også musikkinnslag og enkel servering.

Denne samlinga er både for deg som har opplevd sorg og tap og for deg som tenkjer at det kunne vore godt å ha litt meir ballast i møte med sorg og sorgjande. Vel møtt!

Tore Myklebust

Minnegåver

Takk for minnegåver til Gamle Gimmestad Kyrkje ved gravferdene til Brita Agnes Rygg og Edny Synnøve Sande

Kyrkjeverja

Songen gjev glede og styrke

AV HARALD ASKE

«Syng kun i din ungdoms vår, i din lyse sommer! Sangens vell fra hjertet går og til hjertet kommer. Engang dine ungdomskvad vil når høsten kommer, glad tone deg i møte, tone deg i møte.»

Desse linjene er skrivne av Johan Diederich Behrens (1820-1890), og mange vil kjenne dei att frå opningssongen i Sangtimen i NRK gjennom mange år.

Sjølv om dette ikkje er ein tekst som vil finne vegen til kyrkje og bedehus, er innhaldet slik at det kan overførast til dei fleste samanhengar. Det handlar om at tekst og melodi treffer og når inn til den som syng eller høyrer på. Og det er eit viktig poeng. Song og musikk vil formidle verdiar. Nokon har oppdaga noko, ein tekst med eit viktig innhald, ein god melodi og samspelet mellom desse. Då må det berre delast!

Etter ein konsert i Vereide kyrkje der Donkosakkosekane (ei gruppe med staute karar) deltok, gav underteikna rosande ord til ein av songarane, Kristen Moen. «Dette var flott. Det gjekk rett til hjartet!» Og svaret let ikkje vente på seg: «Ja, det var der vi sikta!»

Før Monrad Norderval vart biskop, var han prest i Ørsta. I Follestaddalen var der ein gammal mann presten ville besøkje. Folk i huset møtte han på trappa og forklarte at her hadde han lite å hente. Ingen fekk kontakt med gamlekaren, så det var visst berre å snu. Men Norderval var fast bestemt på å få han i tale, så han gjekk inn, sette seg ved sida av han og tok fram salmar dei hadde lært i unge år. Det tok litt tid, men etter ei stund song dei saman der i stova. Songen løyste opp og nådde inn!

Og dette er det mange fleire som har opplevd. Songar som er lærte i ung alder, sit i minnet og kan takast fram når alt anna av språk er borte.

SONG I SKULEN

I dei overordna måla for læreplanane for norsk skule er songen teken ut. Det gjekk som ei sjokkbølgje over landet, og 4. mai 2018 arrangerte «Musikk i skolen» eit stort opplegg overført på TV der 1000 elevar i Oslo konserthus saman med 100 000 andre elevar rundt om i landet akkompagnert av Oslo-Filharmonien song eit utval songar. Kvifor? Ein høglydt protest mot at songen vert nedprioritert av regjeringa. Det var ein aksjon for å vidareføre og styrke songen i staden for å svekke han. Song i skulen har positiv innverknad på elevane si læring og danning. Saman med andre får dei til noko, skaper noko, som styrkjer samhaldet og aukar læringsutbyttet. Og songane ein lærte som born,

ligg lagra som perler, sjølv om dei ikkje alltid er heilt framme i minnet. Songtekstane, salmane og dei gode dikta er ein vesentleg del av kulturarven vår!

KVA SKAL VI MED DEN KRISTNE SONGEN?

I heim, kyrkje og bedehus skal den kristne songen vere med og gje næring til det kristne livet. Og sidan vi menneske er ganske ulike, er det rett og godt at det finst ulike måtar å formidle den kristne songen på. Frelsesarmeén tok populære melodiar og sett inn gode, kristne tekstar. «Djevelen får ikkje ha dei beste melodiane», sa dei. Salmane står framleis sentralt i kyrkje og bedehus, og mange av oss håpar det vil vare i lang tid framover. Der er umissande skattar i både tekstar og melodiar, og songar som tidlegare berre var brukt på bedehuset, er komne inn i salmeboka. Og omvendt, salmar har fått plass i bedehussongen. Og bra er det!

KVA KJENNTEIKNAR EIN GOD SONG ELLER SALME?

Her vil somme take fram gode tekstar og legge mest vekt på dei, medan andre vil seie at melodien er det berande elementet. Vi som spelar ein del, trur eg ser lettare enn andre at der alltid må vere ein god melodi. Utan ein god melodi er songen ubrukeleg, same kor god teksten kan vere. Melodien skal løfte fram teksten på ein god måte, og ein dårleg melodi vil øydelegge ein elles god tekst. Men når samspelet mellom tekst og tone er på sitt beste, då får vi verkeleg ein flott salme eller song.

Nokre slike døme kan nemnast: Deg å få skode er sæla å nå (NSB 482), Guds kirkes grunnvoll ene er Herren Jesus Krist (NSB 532), Å, denne kilde ren som paradiset (NSB 897), Ja, en gang mine øyne skal se Kongen i hans prakt (NSB 895).

Denne lista kunne bli veldig lang, og mange av julesongane kan få plass her. Nokre songar er trygt og godt forankra i kristne verdiar utan å vere forkynnande. Slik er det med Eyvind Skeie sin adventssong: Tenn lys! Eit lys skal brenne.

FORSAMLINGSSONGEN SKAPER FELLESSKAP.

Det musikkglade menneske har eit fortrinn i evna til å uttrykke kjensler og forstå kjensler. Vi har alle del i denne evna. Det gjeld å ta den i bruk, for det er ein ressurs, for betre å kunne takle alle utfordringar i livet. Det å oppleve, få til ting saman, kjenne harmoni, rytme og samklang i fellesskap, rører menneska. Det bind og løyser opp samtidig. Løyser opp der ord ikkje strekk til. Vi treng musikken. Ha ein fin dag – du musikkglade menneske. Takk for følgjet!

Storarta feiring av Bjørgvin bispedøme sitt 950-årsjubileum

TEKST OG FOTO: HARALD ASKE

Kvar gong du kjem til Selje kloster vert du dregen inn i historia til Den norske kyrkja. Her oppretta Olav Kyrre eitt av tre bispesete i 1068 (eller der omkring). Bispesetet i Selje skulle dekke heile

Vestlandet frå Nidaros til Oslo bispedøme (Sunnmøre hørde til Nidaros). Noko seinare vart Stavanger skilt ut som eige bispedøme. Men det var hit Olav Haraldsson (Olav den heilage) kom frå England og gjekk i land for

å kristne Noreg i 1015. Tidlegare hadde Sunniva kome same vegen, og etter kvart vart det bygt eit benediktinarkloster på Selja. I tida rundt reformasjonen vart klosteret på Selja lagt ned. Biskopen flytte etter kvart til Bergen.

Kongeskipet er på plass og folket finn sine plassar før gudstenesta.

Leiar i Bjørgvin bispedøme Inger Helen Thingvold Nordeide ønskte alle velkomne til feiringa og gudstenesta.

«Kyrkjelyden» fekk god støtte i salmesongen frå Bergen Domkor, og ei fyldig blåsegruppe gjorde ein fin jobb. Her framfører Domkoret eit solonummer under nattverden dirigert av domkantor Kjetil Almenning.

PROGRAMMET FOR DENNE FEIRINGA VAR I HOVUDSAK SLIK:

Laurdag: Konser i Selje kyrkje ved Bergen Domkor med sin dirigent Kjetil Almenning.

Same dag var det avduking av eit monument på Bø over Olav-kongane som har gjesta øya og hatt betydning for kristendomen i landet.

Søndag 8. juli var sjølve Seljumanna-messe-dagen med gudsteneste på Selja kl. 11.30 og mange innbedne gjester: Dronning Sonja, riksantikvar Jørn Holme, klima- og miljø-minister Ola Elvestuen, biskopar og prestar, ordførar i Selje Stein Robert Osdal, representantar for andre kyrkjesamfunn og alle andre som ville vere med på markeringa.

Søndag kl.15.30 konser i Selje kyrkje med lokale aktørar.

I tillegg til alt dette var dronning Sonja med på avdukinga av skilt eller merke på naustveggen ved Kloster-vågen som syner at Selja er med i Kystpilegrimsvegen.

Nær tusen menneske hadde teke vegen til klosterruinane denne dagen. Somme fekk skyss heilt ut i høveleg store båtar, men dei fleste (500-600) tok snøggbåten frå Nabben til Bø. Derifrå måtte ein gå den fine pilegrimsstien ut til klosteret.

To kyrkjebåtar med mannskap i tiddhøvelig påkledning rodde frå Nabben til Kloster-vågen. Den ein båten kom frå Lote og den andre frå Fjelli. Desse båtane skapte historisk sus over dagen. Og at noko stort var i gjerde, kunne ein også ane ved at Kongeskipet kom sigande og ankra opp utanfor øya Selja.

GUDSTENESTA

Etter at folket hadde funne sine plassar på benkar i atriet, på gamle ruinmurar eller i bakkane ovanfor klosteret, kunne leiaren for Bjørgvin bispedøme, Inger Helene Thingvold Nordeide ønske alle velkomne til Selja. Gudstenesta markerte høgdepunktet for markeringa av Bjørgvin bispedøme 950 år. Bergen domkor og Norges kirkesangforbunds prosjektkor deltok, eit samansett musikk-korps spelte til salmane og hadde eigne nummer, geistlege tekstlesarar var på plass, dronning Sonja las ein av tekstane, og etter gudstenesta gav riksantikvar Jørn Holme ei kort, men svært interessant oppsumming av klosterhistoria og kva ein har fått gjort med klosteret i seinare tid.

Sessa på fremste benk ser vi frå v. ordførar Stein Robert Osdal, dronning Sonja, leiar i bispedømerådet Inger Helen Thingvold Nordeide, klima- og miljøminister Ola Elvestuen og riksantikvar Jørn Holme.

HØGDEPUNKET

Det var ein engasjert biskop og ei lyttande forsamling som fekk med seg biskop Halvor Nordhaug si tale. Mange uttrykte etterpå at det var høgdepunktet for dagen. Han peika på den forandringa som skjedde ved at kristendomen kom til landet, og han takka dei ulike arbeidslaga i Guds rikes arbeid, arbeidarar som opp gjennom tidene har vore menneskefiskarar, kvar på sitt felt. (Du kan lese heile tala side 12-13.)

SONJA TIL SUNNIVAHOLA

Etter gudstenesta kledd dronning Sonja seg om og gjekk raskt og lett opp bakkane til Sunnivahola. Berre nokre få var med i følgjet dit, men kyndige fagpersonar orienterte dronninga om hellaren og det dei trur hende der.

AVDUKING AV MERKE FOR KYST- PILEGRIMSLEIA

Medan dronninga gjekk til Sunnivahella- ren, vart folket elles bedne om å ta plass ved Klostervågen der avdukinga av merket og markeringa av Kystpilegrimsleia skulle skje. Med dronninga på plass, fekk folk ei orientering av Miljø- og klimaminister Ola Elvestuen, og dronning Sonja avduka eit merke på naustveggen.

I programheftet kan ein lese: «Kystleia har vore den viktigaste transportåra gjennom fleire tusen år. Leia vart òg brukt av tallause pilegrimar som skulle til Nidaros. Det var

raskare og tryggare å ferdast på sjøen enn på landjorda.» Det er 21 år sidan dåverande statsråd Torbjørn Berntsen gjekk i brodden for pilegrimsleia.

NYTT MINNESMERKE PÅ BØ

Står du i Selje og ser mot øya Selja, er Bø det nærmeste punktet på øya. Laurdag 7. juli vart det avduka eit minnesmerke over alle koniane med namnet Olav som har tilknyting

til Selja. Der finn vi denne kongerekka:

Olav Tryggvason 995, Olav Haraldsson 1015, Olav Kyrre 1068 og Olav V 1968.

Kong Olav V var der i høve Bjørgvin bispedøme sitt 900-årsjubileum, og folk møtte fram i tusenvis. Sunnmørsposten melde om 10 000 ... - Uansett, det hadde vore plass til mange fleire ved ei så flott markering også denne gongen.

Mange båtar og båttypar på eitt breitt: Politibåten, Kongesjaluppen, kyrkjebåtane frå Lote og Fjelli og Kongeskipet.

Dronning Sonja kom med Kongeskipet og sjaluppen tok Hennar Majestet fram og tilbake frå Selja, eskortert av 100 år gamle kyrkjebåtar frå Nordfjord.

I kyrkjebåten frå Lote ser vi frå framstamnen Anders Hole og barnebarnet Sofie Hole Sæterbakken, redaktør Oddvar Almenning og Anders Bjørnereim, Hugleik Almenning og Gunn Hole, Are Voll og Ingrid Bjørnereim, Rannveig Aarskog og Oddhild Almenning Voll, Olav Christensen og Oddmund Almenning Voll, Arne Eikenes og hovedsmann Lars Bjarte Osland.

Det var stor teologisk tettleik og topptung tilstadevering på Selja under jubileet, med prestar frå Nordfjord og Sunnmøre, prostane i Sogn og Fjordane, biskopar frå fire bispedøme, gjester frå andre kyrkjesamfunn, og vår eigen bispedømerådsleiar. Vi ser frå venstre: 1) Rolf Schanke Eikum, prost i Nordfjord, 2) Helge Gaard, fung. biskop i Stavanger, 3) Kjetil Neteland, prost i Sogn, 4) Herborg Finnset, biskop i Nidaros, 5) Johnnny Leikvoll Drabløs, sokneprest i Vanylven, 6) Kari Leine Balog, prostiprest i Nordfjord, 7) Bernt Eidsvig, biskop i den norske katolske kyrkja, 8) Johannes Johansen, arkimandritt frå

den ortodokse kyrkja i Noreg, 9) (bak biskop Halvor) Kirsti Sørnes, sokneprest i Bremanger, 10) Halvor Nordhaug, biskop i Bjørgvin, 11) Henny Koppen, sokneprest i Stryn, 12) Inger Helene Thingvold Nordeide, bispedømerådsleiar, Bjørgvin, 13) Tore Myklebust, sokneprest Breim, 14) Jon Ytrehorn, sokneprest emeritus, 15) Olav Gading, fung. biskop i Møre, 16) Sigurd Vengen, prost emeritus, 17) Beate Folkestad Osdal, kateket i Selje, 18) Ole Danbolt Hagesæther, biskop emeritus, 19) Reidar Knapstad, prost i Sunnfjord og 20) Eli Johanne Rønneklev. Foto: Gunn Hole

Biskop Halvor Nordhaug si tale 8. juli

TILRETTELAGT AV HARALD ASKE

Biskopen tok utgangspunkt i fortellinga om Peters fiskefangst (Lukas 5, 1-11). Dei hadde fiska heile natta og ikkje fått fisk. Medan dei reinska garna etter bomturen, kom Jesus til dei. Jesus sa då til Peter: Legg ut på djupet og set garna til fangst. «Meister,» svara Peter. «Vi har streva i heile natt og ingenting fått, men på ditt ord vil eg setje garn.» Så gjorde dei det, og dei fekk så mykje fisk at garna heldt på å rivne. Etter at dei var komne i land, sa Peter: «Gå frå meg, Herre, for eg er ein syndig mann.» Men Jesus sa til Peter: «Ver ikkje redd! Frå no av skal du fange menneske.»

BISKOP NORDHAUG HELDT FRAM:

Legg ut på djupet så de kan få fisk. Forteljinga om Bjørgvin bispedøme frå 1068 då bispedømet vart oppretta her på Selja og gjennom 950 år, handlar nettopp om dette. Den store fiskefangsten på Vestlandet. Gjennom hundreåra har det blitt til ein kjempefangst! Om ikkje Vestlandet hadde blitt kristna, hadde vi hatt eit anna Vestland og andre vestlendingar.

Det var han som stod opp for menneske som livet hadde gått i stykke for. Det var han som løfta fram dei små borna som dei største i Guds rike. Han som ikkje gjorde

forskjell på folk og gjennom sin død og si oppstode sigra over den største av alle fiender, døden. Dette gav nordbuarar, med ein snittalder på 32 år, eit håp om at det fanst ein evighet i Guds rike.

NY TRU OG NYTT HJARTELAG

Ei ny tru kom hit for om lag 1000 år sidan, og ikkje berre ei ny tru, men også eit nytt hjartelag. Det vart ikkje lenger ei æressak å kunne hemne drap i slekta, og skikken med å setje uønskte born ut i skogen blei forboden, for kristne menneske tek ikkje livet av borna sine. Ei ny tru og eit nytt hjartelag

► Biskop Nordhaug tala over teksten i Lukas 5,1-11, Peters fiskefangst. For mange var dette høgdepunktet under feiringa. Han såg på historia som førte til at kristendomen kom til Vestlandet, og han utfordra til menneskefisking (misjon). Foto: Harald Aske.

voks fram. Det tok tid å la dette vekse seg sterkt blant nordmenn også på Vestlandet, og vi strevar med det framleis. For det kristne hjartelaget er ikkje utan vidare medfødt, og endå mindre trua. Men det er inga tvil om at ved innføringa av kristendomen har vi fått andre vestlendingar enn vi hadde hatt om denne trua ikkje var koma.

Mange har teke Jesus på ordet og kasta garna til fangst og forkjent evangeliet i ord og handling. Og garnet har halde på å rivne gong på gong.

Forteljinga om Bjørgvin bispedøme begynner likevel ikkje her, men det starta i dei dagar då snikkarsonen Jesus gjekk rundt i Nasaret og Galilea og forkynnte og lakte. Han åtte ingen ting, men hadde Guds rike med seg, og inn i dette riket henta han alle som ikkje var for store til å kome inn gjennom porten.

PÅ DITT ORD VIL EG SETJE GARNA

Tidleg i si gjerning trefta Jesus på Simon som hadde fiska heile natta utan å få noko. Fleire her har vel del i den erfaringa. Så får han denne underlege meldinga frå Jesus: Legg ut på djupet og set garna, så skal de få fisk. Og Peter svara då med ei blanding av djup skepsis, men samtidig tru. Prognosane var elendige, men fangsten blei formidabel. Simon blei til disippelen Peter, apostelen, menneskefiskaren. Og i dag ser vi tilbake og takkar Gud for at nokon tok sjansen og sette garn på djupet sjølv om prognosane ikkje alltid var dei beste, og vart menneskefiskarar også i Bjørgvin.

KRISTNE MENNESKE KOM HIT FRÅ VEST

Vi har hørt om Sunniva – det er jo ei legende, men den har ei historisk kjerne. Før dei kristne store kongane, var der alt nokon som hadde sett kursen til havs frå Dei britiske øyane. Og dei delte evangeliet. Dei satsa alt på menneskefiskeri. Dei fekk fangst, men det kosta dyrt. Og så står vi her på Selja, på desse murane, som peikar tilbake på dette fantastiske klosteret som ein gong rundt 1100 vart reist som del av eit nettverk av kloster over heile den kristne verda der menneske vigde sitt liv til menneskefiskeri.

EINSKAPEN I KYRKJA

I dag minnest vi dei første 500 åra med kristendom i Noreg då den norske kyrkja var ein del av den verdsvide katolske kyrkja også i organisatorisk forstand. Det var ei velsigning å få tilhøyre einskapen i dette fellesskapet. Og sjølv om denne er broten, består den

som ein åndeleg einskap i Jesus Kristus. Det er berre ei kristen kyrkje i verda og berre ein herre i denne kyrkja, og det er Herren Jesus. Og i dag er vi glade for dei som er med frå Den katolske- og den ortodokse kyrkja som vi var saman med fram til 1054.

ULIKE ARBEIDSMÅTAR MED FELLES MÅL

Mange har vore menneskefiskarar i Bjørgvin. For meg er det naturleg å tenkje på min eigen flokk av prestar og andre tilsette i kyrkja som fiskar frå kyrkjesskipet søndag etter søndag i gudstenesta og ved dei store milepelane i livet, ved dåpen, konfirmasjonen, bryllaupet og ikkje minst gravferda.

Og så er det nokon som har valt å kaste garna frå bedehuset. Og kvar hadde vi vore i Bjørgvin om vi ikkje hadde hatt bedehuset, som vart reist av truande folk som sjølve ville ta ansvar for evangeliet. Og som har berika oss med barne- og ungdomsarbeid og med oppbyggelege møte med personlege vitnemål om kva Jesus har betydd for den einskilde. Og kva hadde vi vore utan alle misjonskvinnene?

Tilhøvet mellom kyrkja og bedehuset har ofte vore spenningsfylt, men grunnleggande sett har vi sett på kvarandre som arbeidskameratar som fiskar for den same Herre. I dag kan tilhøvet vere spesielt anspent, men det er maktpåliggende for meg på ein slik dag å takke for alt det bedehuset har betydd for Bjørgvin.

Legg ut på djupet og set garna så de kan få fisk. Vi har eit hav av fiskarar i Bjørgvin.

Tenk på dei som starta Tensingrørsla i Bergen. Dette vart ein samlingsstad for ungdom slik også ungdomsklubban vart det på 60- og 70-talet. Dei fekk kritikk, men det har vore ein rikdom.

GLEDE OG TAKK!

Mykje å takke for etter 950 år! Og kanskje skal vi få lov å kjenne på ein dose stoltheit. Å vere stolt er ikkje å vere hovmodig. Det er eit uttrykk for takksemど over at vi er noko vi også. Vi står for noko og kan vedkjenne oss det.

Men når vi feirar gudsteneste i dag, så er det ikkje for å lengte tilbake til det som var. Det er lett å tenkje at kyrkja sin gullalder ligg bak oss, men då gløymer vi jo at i tidlegare tider hadde nordmenn ikkje noko val. Å vere med var å vere med i Den lutherske statskyrkja. Trua og kyrkja var sjølvlagde og ikkje sjølvvalde. Kyrkja skal ikkje vere ei foreinining som mimrar om ei svunnen fortid då alt var «så meget bedre».

DET ER NO DET SKJER!

På Fotballmuseet i Fredrikstad er der bilet av fotball-lag som har vunne store triumfar, men som guiden sa: Dei fleste av bilda er dessverre i svart-kvitt. Det må ikkje bli slik i kyrkja at vi tenkjer at sigrane høyrer fortida til og heretter blir det berre nedrykk. Kyrkja sin gullalder er ikkje fortida, og den er for så vidt heller ikkje framtida, gullalderen er notida. Det er no det skjer. Det er no vi skal gjere verkeleg det som er visjonen til Bjørgvin bispedøme: Saman vil vi være Den treeininge Gud – ved å forkynne Kristus, bygge kyrkjelydar og fremje rettferd.

No er det oss det gjeld. Som Jesus stod framfor Peter og bad han legge ut på djupet, ber han oss gjere det same. Set garna så de kan få fisk, for dersom vi ikkje set garna, kan vi ikkje få nokon ting. Kva betyr det? Korleis gjer vi det? Vil vi det?

Det kan bety at vi må tenkje og snakke nytt. Vi vil ha ei raus og opa folkekirkje – og det er sant. Ei kyrkje med Jesus som Herre kan vel aldri bli opa nok. Den som måtte vere i tvil kan lese likninga om Den bortkomne sonen. Det er ingen vits i å gå inn i ei kyrkje som berre er opa, viss det ikkje er noko der. Om ikkje evangeliet lyder om Guds kjærleik til menneska og menneska sin uendelege verdi. Og at livet ikkje er det du gjer, men det du får.

Mange undersøkingar viser dessverre at trua betyr altfor lite for altfor mange, også for oss som er medlemmer i denne kyrkja. Kanskje kan fråværet av tru verte eit høve for menneska til å kjenne varmen av evangeliet for første gong.

Ein gong var biletet av Mona Lisa stole. Fleire enn nokon gong kom for å sjå staden der biletet ikkje hang. Kanskje skal det same skje med biletet av Jesus i vårt folk. Når Jesus ikkje er sjølv sagt til stades i vår bevisstheit, når forteljingane om han ikkje kan takast for gitt, kan kanskje folk begynne å spørje: Kva var dette med kyrkja og kristendomen? Er vi i ferd med å miste det mest vesentlege av alt?

Vår oppgåve framover vert som den alltid har vore: Vi skal forkynne Kristus.

Vi skal fortelje om Han. Og om biletet av han er borte, skal vi bruka all vår kraft og all vår kreativitet til i ord og handling å måle Jesus for det norske folk sine øye slik at dei kan sjå han, kanskje for første gong.

Vi skal la menneske sjå Jesus. La dei sjå han røre ved dei spedalske, ved dei utstøtte, og ete saman med tollarar og syndarar – slike som andre heldt seg unna. Vi skal la menneske sjå Jesus når han gjenopprettar eit øydelagt liv. Alle skal få sjå Jesus slik at dei kan forstå kvarfor folk sa dette om han: Alt han har gjort er godt. Jesus lever! I denne trua skal vi i Bjørgvin på nytt setje garna og forvente ein stor fangst.

Ingemar Sårheim:

- Å gjere noko for bygda har vore ei leiesnor for meg

TEKST OG FOTO: ARVID JORDANGER

Først eit lite minne frå klasserommet i Reed skule, for nokre tiår sidan: Elevane har samfunnsfag, og læraren seier at her i Breim bur det ein embetsmann, ein som har vorte utnemnd til stillinga si

av Kongen i Statsråd. -Kven trur de det kan vere? Etter ei stund fyk ei hand i veret, og svaret kjem: -Det er han Ingemar Sårheim! Smil og nikks frå dei andre elevane viser at dei er heilt samde. Slik må det vere.

Dette seier litt om kva sentral rolle Ingemar hadde i bygda. Han leia basarar og andre arrangement, spelte revy, var «kjømeistar» i mange bryllaup, var «speaker» på Breimstafetten og aktivt med ved mange ulike

arrangement rundt om i bygda. Han var engasjert og synleg, også for borna.

Ingemar rundar 70 dette året, og er framleis samfunnsengasjert, m.a. som medlem i Breim sokneråd og Gloppen kyrkjelege fellesråd.

Dei siste åra har Ingemar vore mykje plaga med sjukdom, men har kome seg til hekten igjen etter kvar nedtur. Vi møter han på rehabiliteringsavdelinga ved Gloppen omsorgssenter der han har vore den siste tida.

-Du starta tidleg med å engasjere deg i lokalsamfunnet?

-På 60-talet var eg og mange andre med i Breim ungdomslag. Etter kvart vart eg leiar, og var med i nemnda for utbygging av Breimshallen. Tilbygget stod ferdig i 1979. Vi hadde mange ulike aktivitetar, alt frå Breimstafettrevy til eksteriordømning av husdyr. Eg må nemne at eg og dei 23 andre som starta i barneskulen på Reed i 1955 hadde fått med oss ei god «niste» på vegen. Den nyutdanna læraren Karoline Råd påverka oss og inspirerte oss slik at vi fekk interesse både for kultur og samfunnet rundt oss. I åra etter har vi hatt fleire samlingar, der vi har mimra og halde kontakten med kvarandre.

-Det er vel rett å seie at det på 60-talet og framover var ei viss polarisering mellom bedehus og ungdomshus?

-Ja, dei som gjekk til kyrkje og i bedehuset vart gjerne sette i ein bås, og dei som samla seg i ungdomshuset vart sett i ein annan. Mange følte at dei måtte velje det eine eller det andre. Du kunne ikkje vere med begge stader. Dette var uheldig for alle partar. Eg håpar og trur at dette skiljet er mindre i dag. Ikke minst har dei store arrangementa, som Norsk Countrytreff og ulike idrettsarrangement, vore samlande. Svaært mange er med og tek eit tak, uansett kva dei måtte tru eller meine.

-Også landbruket har vore gjennom store endringar den siste tida. Som bonde engasjerte du deg i meierisaka.

-Eg sat i styret for Nedre Breim Meieri frå 1973 til 1985, siste tida som styreleiar. Det var ein turbulent periode der ein diskuterte nedlegging og rasjonalisering. For meg var det viktig at vi som bønder stod samla og hadde ein felles strategi. Bygdestriðen vart lagt til side, og i dag kan alle glede seg over storanlegget på Byrkjelo.

-Politikaren Ingemar vart vald inn i kommunestyret i 1975. Du var med der i 24 år, både i formannskapet og som utvalsleiar. Er det noko frå denne tida du vil trekke fram som særlig viktig?

-Vi fekk lagt til rette for ei desentralisert eldremomsorg med bufellesskap i Hyen, på Sandane, Reed og Byrkjelo. I tillegg kom utbygginga av Gloppen sjukeheim og fleire skular. På den tida var eg leiar i den kommunale byggjenemnda. Elles er det vanskeleg å

skilje mellom små og store saker. Alle saker kan vere store for dei det gjeld.

-Vi ser i media at det kan vere krevjande å vere politikar, også lokalpolitikar. Har det vorte eit tøffare klima no enn det var tidlegare?

-Sosiale media har nok ført til at fleire meininger kjem fram, ikkje alle like fine og velformulerte. Det kan likevel kanskje vere greitt for ein lokalpolitikar å ikkje vere altfor «hårsår».

-Du har også vore aktiv i fjordhestmiljøet. Korleis kom du med der?

-Eg kjøpte eit føl, og dreiv med avlsarbeid. Ei tid på slutten av 1990-talet var eg med i styret i Norges Fjordhestlag. I 1993 vart eg styreleiar i Norsk Fjordhestgard. Dette miljøet var viktig for det som etter kvart skulle bli Norsk Countrytreff. Første festivalåret var i 1995, og seinare har det utvikla seg til å bli ein av dei store og viktige countryfestvalane i landet.

-Du vart styreleiar og seinare dagleg leiar av festivalen i fleire år, og har såleis vore med på å utvikle den profilen som tref fet har i dag. Er det noko ved festivalen du gjerne vil nemne som særleg viktig?

kvart som eg har vorte eldre. Den har vore til hjelp for meg når helsetilstanden har vore kritisk. Eg trur at det hjelper å be, og veit at mange ber for meg. Difor har eg kanskje ei anna ro enn mange andre når det røyner på. Eg har aldri gått ut og utbasunert mi kristne tru, og tenkjer at det på ein måte er ei privat sak. Eg trur at mange er opptekne av meiningsa med livet og at dei har ei kristentru, sjølv om dei ikkje til vanleg er med på å fylle opp kyrkjenbenkane.

-Du har vore aktiv i samband med gudsstenester, lese tekstar og bøner og ringt med klokken når det har vore stallmessar og fjellgudstenester. Det ser ut til at kyrkja ynskjer å aktivisere lekfolket meir no enn tidlegare.

-Eg trur at menneske får eit anna og betre forhold til kyrkja når dei sjølv blir involverte. Særleg er det gledeleg at born og unge får vere med, til dømes som tekstlesarar og songarar. Opplevinga av konfirmanttida er nok i dag ganske annleis enn den var for oss i si tid. Eg har tru på ei glad kyrkje, for det er no den glade bodskapen som skal formidlast.

-Tenkjer du at fleire bør engasjere seg i den lokale kyrkja?

„Frå barndomstida fekk eg med meg ei enkel, ukomplisert kristentru. Denne barnetrua har følt meg sidan.

-Eit særmerke er at vi har eit tilbod til alle aldersgrupper, frå barnekonsert til konserter for dei eldre i bufellesskap og på omsorgssenteret. Friluftskonsertar rundt om er med på å skape liv og røre i bygdene. Kyrkjekonsernen er for mange eit naturleg høgdepunkt. Det er trist at einskilde media, no sist NRK, ikkje maktar å vise fram litt meir av breidda i dette arrangementet når dei lagar reportasjar.

-Dei siste åra har du engasjert deg i kyrkjeleg arbeid, som medlem i Breim sokneråd og fellesrådet. Kva er bakgrunnen for det?

-Fordi eg blei spurt om å vere med. Frå barndomstida fekk eg med meg ei enkel, ukomplisert kristentru. Denne barnetrua har følt meg sidan. Den sit langt inne og er fast. Eg trur vi har eit liv etter dette, som er like godt som det vi har no. Eg trur ikkje på eit helvete. Vi får leggje alt i Guds hender. Kristentrua har betydd meir for meg etter

-Ja, det kan eg tilrå. Tida i sokneråd og fellesråd har vore gjevande fordi den har gjeve meg innblikk i kva kyrkja driv med og kva oppgåver den har i samfunnet. Men folk må spørjast, og då gjerne på rett måte. For fleire år sidan tok presten i bygda seg ei runde for å få namn på lista til soknerådsvalet. Til ein av dei han spurde la han til: -Denne gongen tenkte vi at vi skulle ha med litt av kvart. Den potensielle kandidaten lurte naturleg nok på om han var «litt» eller «kvart».

-Du er eit ja-menneske, og det vi har snakka om her er berre ein del av det du har vore oppteken av gjennom åra. Kva har vore drivkrafta bak det store engasjementet ditt?

-Å gjere noko for bygda har vore ei leiesnor for meg.

Vi takkar for praten, og kan slå fast at ein ikkje treng å vere utnemnd til embetsmann av Kongen i Statsråd for å gjere ein solid innsats til beste for lokalsamfunnet.

Salmeval Lyden av kyrkjelyden

TEKST: ODDVAR ALMENNING
FOTO: ELENA MARIE ALMENNING

Salmeboka har nesten tusen nummer, og 899 av desse er vanlege salmar til bruk på gudstenester, bryllaup og gravferder. Kor mange av desse er tekstar vi kjenner eller melodiar som sit «i øyret»? Kanskje du kunne tenke deg å få meir kjennskap til salmane? Då er mitt beste råd: Bruk dei! Går du til kyrkje oftare, kan det hende

du oppdagar salmar som har noko å seie deg, og får ein plass i tanken din. Du greier å lære ein ny melodi på fire-fem repetisjonar. Har du lytta og sungen ein salme på fem vers, er han ikkje ny neste gong du skal syngje han! Og teksten står i boka! Og du kan bruke salmeboka heime! Har du ikkje di eiga salmebok, bør du ønske deg ei til jul. Så kan du finne

på nokre tider eller høve der boka kan vere nyttig. Men kva syng vi i kyrkja, og kven er det som bestemmer det? Vi har hatt ein prat med Vidar prest om dette.

-Er det slik at i kyrkja syng vi det presten likar og bestemmer?

-Ja, det er på ein måte rett, for det er for det meste presten som vel ut salmane. Eg

Det blir best når det vi syng, passar med det som blir sagt, og med dei som er i kyrkja, seier Vidar Bjotveit. Her i frå intervjuet med underteikna.

har ingen ting imot at andre meiner noko om salmevalet, men det er presten sin jobb å førebu gudstenesta og preika, og då ser ein gjerne kva preg dagen skal ha, og finn salmar som høver til dagen. Det blir best når det vi syng, passar med det som blir sagt, og med dei som er i kyrkja.

-Har du ei «oppskrift» for heile kyrkjeåret?

-Eg har fleire kjelder. Menighetsfakultetet har ei liste med salmeforslag, og fleire kjende predikantar og prestar har laga slike lister. Og ser du etter i salmeboka, oppdagar

du at ho i starten følgjer kyrkjeåret frå advent og ut gjennom kyrkjeåret. Såleis har vi hjelpemiddel nok!

-Har du eit «personleg utval» av salmar som du brukar meir enn andre? Kan vi kjenne deg på salmevalet?

-Det trur eg neppe! Eg er ikkje den salmepresten! Men eg vil gjerne at salmane skal høre til i den samlinga vi har den aktuelle dagen. Når vi har utdeling av bok til born, til dømes, passar eg på at vi får synga noko av det som står i boka som barnet har fått! Nøkkelen er kontekst. Salmane skal passe inn i samanhengen vi brukar dei.

-Har du ein årsplan for bruken av salmar, så du sikrar at visse salmar blir brukte?

-Nei. Slike planar har eg ikkje. Men eg prøver gjerne at EIN salme kan prege ein litt lenger periode. I adventstida og i fastetida kan det vere aktuelt å tenke slik. I tida før påske, kan til dømes «Se, vi går opp til Jerusalem» vere ein salme som blir brukt fleire gonger.

-Men viss salmane er knytte til spesielle sondagar, korleis kan kyrkjelyden greie å lære nye salmar? Det går minst eitt år til neste gong.

-Det finst svært mange salmar som kan nyttast fleire gonger i året. Vil vi fore inn ein «ny» salme, nyttar vi gjerne høvet når kyrkjekoret eller lovsongsgruppa er med, og så står salmen på programmet ein eller fleire gonger utan for store mellomrom.

-Har organisten forslag til salmar?

-Det er mest til jul og påske at vi set opp salmane i lag. Dei fleste andre dagar lagar eg eit forslag, som han får sjå. Han har sjeldan innvendingar, og vi samarbeider godt.

-Somme salmar har fleire melodiar. Er det du eller organisten som bestemmer melodien då?

-Då er det alltid Anders som har siste ordet! Det er hans fag. Dessutan veit han best kva for melodiar kyrkjelyden kan.

-Du er mest oppteken av tekst. Kor viktig er melodien for ein salme?

-Ja, eg ser mest på teksten. Den beste teksten bli endå betre med ein god melodi. Og den beste teksten kan bli ein salme som aldri er brukt, om melodien er dårlig eller for vanskeleg å lære. Musikken talar til oss og spelar på kjenslene våre! Det er eit interessant tema, dette. Martin Luther tok i bruk ølvisene og skreiv salmetekstar til dei. Og i England går det den andre vegen. Der syng fotballpublikum «Abide with me» (Å, ver hjå meg), og dei brukar andre kjende salmetonar til supportertekstar! Og dei syng så det ljomar! Nokre av melodiane i den klassiske musikken finst òg. Du veit nok at det er Händel som har skrive melodien til «Deg være ære» (NS 197)! Då salmediktaren Eivind Skeie var på besøk her for ikkje lenge

sidan, fortalte han at han har skrive teksten til salme nr. 320 til den verdskjende melodien i Beethovens 9. symfonii! Det er ein melodi som «alle» kan! Den må vi passe på å bruke, for det er ein flott lovsong til skaparen og skaparverket, og om det ævelege! «Fylt av sang vi går mot lyset, trosser sorg og nederlag, mens vi ser mot soloppgangen, evighetens morgendag.»

-Passar du på at vi får synge på nynorsk?

-Det er bra at vi har fått med såpass mange nynørksalmar i salmeboka! Men eg leitar ikkje med det føremål å finne ein salme på nynorsk. Teksten, sjølvé innhaldet i salmen er det viktigaste. Så kan eg velje nynorsk framfor bokmål når innhaldet er rett til dagen og høvet.

-Har du nokon favorittsalmar?

-Har du ein favoritt mellom borna dine? Det er eit därleg spørsmål! Nokre salmar blir vel oftare brukt enn andre, sjølvsgatt. Men eg kan ikkje lage ei liste!

-Er det nokon salme du saknar i salmeboka?

-Ja. Ein israelsk song, «Hevenu shalom aleichem!» eller på norsk «Eg blir så glad når eg ser deg!» Den er rytmisk og fengande og passar godt til å setje tonen og stemninga når mange born er samla!

-Kva meiner du om at vi har ei lovsongsgruppe som «varmar opp» før gudstenestene?

-Vi er kjempeheldige som har ein slik ressurs! Sjå på kvar einskild musikar, på musicalitet og formidling og innsikt i ei svær breidd av den kristne songarven, frå gospel og pop og jazz og folkemusikk til gamle salmetonar og bedehussongar! At dei «syng oss opp» før gudstenesta, er bra. Og endå meir kunne dei delta i alt som skjer i gudstenestene. Difor gjer vi det no slik at dei gongene dei er med, har dei heile gudstenesta, òg. Somme salmar er lettast å synga når ein har eit rytmisk komp.

-Kan du nemne eit døme?

-Eg hadde ikkje tenkt at eg skulle nemne konkrete salmar, men sidan eit par allereie er nemnde, kan eg seie nr. 479, ein trassis tango om å halde ut i tronge tider, og om grunnlaget i Kristus!

-Kva betyr salmesongen for kyrkjelyden og for gudstenestene?

-Då eg tok til att etter ferien, hadde eg ein refleksjon i det eg høyrd kyrkjelyden syng: Dette er lyden av kyrkjelyden! Dette er røysta til mine! Eg er heime! Det var godt. Å syng i lag er styrkande for fellesskapet. Når vi i lag brukar åndedrettet og stemmebanda, kjenslene og refleksjonen, ånd, sjel og lekam, og syng dei same tekstane om det vi trur på, og gjer det med ei røyst i lag med kvarandre og til Herrens pris og ære, då kjenner vi det kristne fellesskapet! Og her i Gloppen står salmesongen sterkt, med solide tradisjonar og gode vanar!

Kombinert med tekstar som betyr noko for livet og trua vår, blir songen til ei kraft som det er ei glede å oppleve i lag og dele med andre, seier Magni Vereide Kroken som er leiar for lovsongsgruppa og ein av songarane.

Lovsongsgruppa

- ein ressurs for kyrkjelyden og ei rik teneste for dei som er med

TEKST OG FOTO: ODDVAR ALMENNING

Lovsongsgruppa har i mange år leia kyrkjelyden i frisk allsong ein halvtime før gudstenesta. Når vi har overskrifta «Den kristne allsongen», er det naturleg å stille ein av medlemene i gruppa, Magni Vereide Kroken, nokre spørsmål, både om det som hende i dei dagar dei starta, og kva gruppa tenker no.

-Korleis tok det heile til?

-For om lag femten år sidan var Jakob Leiv og eg i Kristkyrkja i Bergen, der dei hadde ei lovsongsgruppe med band og forsongarar, og der det var frisk song og stor begeistring. Noko seinare var vi på ein tur saman med Fritz og Oddlaug Schjølberg, der vi snakka om dette, og vi sa til kvarandre: Tenk om vi

kunne få til noko slikt her! Jakob Leiv skreiv eit brev til soknerådet, og dei takka for tanken og sa at vi var velkomne til å setje i gang. Etter kvart var vi etablerte med om lag det mannskapet vi har i dag, og sidan har vi drive på.

-Du kan godt nemne kven dei er, likevel!

-Ja, gjerne. Morten Leirgul sit ved pianoet, Jakob Leif Kroken spelar bass (kontrabass og bassgitar), Fritz Schjølberg spelar gitar, og Geir Eikenes har klarinett og ulike saxofonar. Vi hadde lenge med Tor Olav Heldal på slagverk, men han har flytta så langt vekk at han ikkje kan vere med lenger. Vi skulle gjerne hatt ein ny, om nokon vil! Så har vi oss songarane: Oddlaug Schjølberg, Ingvild

Sandve og Yngvild Benestad Tjomsland. Ja, og meg sjølv. Og så må du skrive opp Geir Inge Tystad som er lydmann, på dugnad som alle vi andre. Det finst ein del utstyr i kyrkjene, men er det noko som manglar, tek Geir Inge med av sitt eige.

-Korleis har de vore mottekne? Stormande begeistring i starten og dalande kurve?

-Nei, oppslutninga og mottakinga har vore positiv heile tida, sjølv om det har svinga litt av og til! Det varierer kor mange som møter opp ein halvtime før messetid, men det er då heilt naturleg. Somme tider passar det å vere ein halvtime tidlegare ute, og andre gonger passar det ikkje. Og det er framleis folk som kjem fram og takkar oss for tenesta, og ut-

Lovsongsbandet ved Geir Eikenes på saxofon, Fritz Schjølberg på gitar, Jakob Leif Kroken på bass og Morten Leirgul på piano.

trykker glede og begeistring, eller seier frå når vi møtest andre stader. Det inspirerer til å halde fram.

-I halvtimen før gudstenesta skal det gjerne skje andre typar førebuing i kyrkja. Med liturgiane skal bu seg, kanskje mikrofon-testing eller prøvelesing, og dåpsfølgje skal ha naudsynte samtaler og praktiske råd og tilretteleggingar. Bli de i vegen for kvarandre?

-Dette har vi snakka oss godt gjennom med prestane, og viss vi berre gjer som avtalt, er fleksible og forstår dei andre sine behov, så går dette fint.

-Kor viktig er det å synge i lag?

-Det er svært viktig! Musikk er eit språk som har verdi i seg sjølv. Kombinert med tekstar som betyr noko for livet og trua vår, blir songen til ei kraft som det er ei glede å oppleve i lag og dele med andre. Allsong er alltid fellesskapsfremjande. Når songen er godt leia, treng ingen vere redd for å synge med. Alle kan ta del, og dermed ta i sin munn dei orda som dei kanskje er litt redde for å bruke i vanleg daglegtale, om kva vi trur og kven vi trur på. Å få lov til å stå framme, foreslå songar, og prøve å leie dei, er ei oppleving i seg sjølv, og eit rikt høve til å dele trua. Når ein då somme tider registrerer at strengar kling med, at folk blir engasjerte og begeistra glade, gjer allsongen noko med oss!

-Kor viktig er det at de som er med der framme, er dyktige songarar og musikkarar?

-Det er faktisk ikkje viktig. Misforstå meg ikkje. Vi vil at det vi gjer skal ha høg musikalisk kvalitet! Men vi er ikkje der for å vise kor flinke vi er, for å vise oss fram eller hauste beundring! Det er ei teneste som vi trur nokon har glede av. Vi håpar med det vi gjer at den kristne allsongen skal bli rikare

og meir variert, og at dei som syng med, får glade opplevingar og rike innspel som kan styrke trua, tenne frimodet og gje kjensle av å høre til og å høre saman.

-Sei noko om songutvalet og korleis de førebur ei gudsteneste.

-Utvalet av songar skal vere breidt og mangfaldig, i mange stilar. I starten hadde vi eit blått hefte med songar som ikkje stod i salmeboka. No er heftet sjeldan i bruk! Det er først og fremst fordi vi har fått ei ny salmebok. Der står mange av dei salmane som mangla i den gamle. Dessutan tykte vi det var eit poeng å vere med å «synge inn» den nye boka, så flest muleg av dei gode songane blir felleseige og folkeeige. Målet er at så mange som råd skal finne noko som dei kjenner som «sin» stil og «sine» songar, både av det tradisjonsrike stoffet og av nyare stoff.

-Korleis gjer de det når de skal førebu neste lovongsstund?

-Eg ser på kva slag søndag det er, kva bibeltekst som er tema, om det er særskilde ting som skal skje for born eller ungdomar, konfirmantar, og slike ting. Så set eg opp eit framlegg på 8-10 songar som eg sender til dei andre. Då prøver eg å lage ei liste med stor variasjon i stil og innhald, både songar for born og for vaksne, både lovongsongar og songar som er «stillare» eller inneheld undring eller vanskar. Så er det kjekt om folk får lære noko «nytt» anten det ER ein ny song, eller at det er ein «gammal» song som vi ikkje har sunge på lenge.

-Har du ein ny og ein slik gammal du kan nemne?

-«Fordi han kom og var som morgørden» (nr. 479 i salmeboka) er ein ny song frå om lag år 2000, med kraftfull, saftig og trassig tekst om å halde ut i vonde tider. Den

er lettast å synge når ein har fast, rytmisk komp, og er mange til stades! Ein «gammal» som er mindre brukt i det siste, er til dømes «Jesus, det eneste, helligste reneste navn» (nr. 422), ein nydeleg tekst som vi gjerne tek fram att.

-I det siste har de ikkje berre hatt ei lovongsstund før gudstenesta, men vore dei som leia alt gjennom heile messa. Det synest eg er bra. Kjenner de på at det blir for mykle, eller at de må stille opp på noko de ikkje har planlagt sjølv?

-Nei, eg trur vi alle gjer det med glede! Det er heilt naturleg at presten set opp salmane i gudstenesta. Han har det åndelege ansvaret. Og eg synest musikarane våre taklar dei «organistutfordringane» det er å leie liturgisongen godt! Sjølv opplever eg at stunda frå 10.30 til gudstenesta er slutt blir ein heilskap, og at det er god flyt og samanheng mellom lovongsstunda og gudstenesta.

-Kvifor kan de ikkje leie salmane med mikrofon, slik de gjer det i lovongsstunda?

-Det er fordi nokon meiner at vi då står fram som solistar, og salmane skal vere fellessong frå kyrkjelyden og ikkje ei framføyning av einskild prestasjonar.

-Men viss de er tre eller fire, blir ingen av dykk solistar, men representantar for kyrkjelyden som vi andre får blande våre røyster med. Det ville vere lettare å bli med i dei nye melodiane, og vi ville vere sikrare på når neste vers startar! Personleg ynskjer eg ein ny praksis her!

-Vi får ta det opp og sjå. Gjerne for meg!

-Femten år er kanskje lenge for nokon. Men de har vel ikkje tenkt å slutte?

-Nei, slett ikkje. Vi er takksame og glade for å vere med, og ser det som ein rikdom for oss sjølve å få lov til å stå i tenesta!

STOR ER DIN TROFASTHET

AV DAVID ANDRE ØSTBY

Allsongen på Møtepunkt B

TEKST: ODDVAR ALMENNING
FOTO: SVEIN-OTTAR SANDAL

-Vi tenkjer mykje på variasjon i stil, seier Eli Anne Sandal Birkelund. Vi vil ha ei god blanding av bedehussongar, salmar og nyare lovsongar.

Eli Anne er med i eitt av lovsongsteama i det nystarta Møtepunkt B på Sandane. Vi har forstått at Møtepunkt B legg stor vekt på å synge i lag, og har spurt henne om korleis dei gjer det med opplegg og førebuingar når det gjeld allsongen på samlingane sine.

-Vi har to team som har ans varet annankvar gong. Vi førebur oss før møta, og det er vi som leiar songen på møta. Vi er tre som syng, og det kan variere kor mange som spelar. Vi har piano og gitar i begge teama. Eg syng for det meste, men spelar fio lin når vi har songar der det passar. Vi skulle gjerne hatt slagverk og bass i begge teama, og somme gonger greier vi å få med nokon på desse instrumenta. Utan dei, er det vanskeleg å få den same «sounden» som den vi lyttar på og hentar inspirasjon frå på Spotify.

-Korleis arbeider de i førebuingfasen?

-Vi «samtalar» med kvarandre på Facebook, og så samlast vi til to-tre øvingar framfor kvart møte. Det har vore vanskeleg å kome fram til ei fast tid, men det er eit mål å kunne øve ein gong for veka, på fast tidspunkt.

-Diskuterer de val av songtekstar med ta laren for møtet?

-Vi brukar å spørje den som skal tale om

han har eit forslag til song etter talen. Elles gjer vi som vi finn ut sjølv. Men vi har alltid ein eller fleire barnesongar i starten.

-Lovsong er vel ein «stil» som er populær og noko anna enn det som har vore brukt på bedehuset til vanleg? Då blir det vel mest engelsk, inspirert frå USA? De brukar gjerne «lyd på boks», eller play-back, òg?

-Play-back er ikkje vanleg! Vi legg vekt på å spele og sygne sjølv. Det er eit mål å ha ei god blanding av kjende sal mar, bedehussongar og nyare lovsong. Allsong betyr at alle skal få vere med å synge, og vi brukar son gar som mange kan. Vi prøvar å ha med ein engelsk song kvar gong, men det er mange lovsongsskrivarar som skriv på norsk!

Eli Anne spelar ein lovsong av David Andre Østby, så eg får

høyre stilen, som er velklingande, nokså pop-prega, men med eit raffinert klangbilde. Songen heiter «Stor er din trofasthet», men er ikkje det same som den bedehussongen med same start, som mange av oss hugsar. Vi tek med teksten til denne songen.

-Kan du nemne titlar på songar som er vanleg å bruke?

Eli Anne blar litt i PC-en, og finn ein plan for eit møte dei har hatt tidlegare, og les opp:

Store Gud, vi lover deg; Tett ved sida mi går Jesus; Jesus, det eneste; Jesus, din søte forening å smake og Deg å få skoda.

Alle dager
For hvert et steg jeg tar
Er du med meg

Håpet holder
Du slipper aldri meg
Slipper aldri meg

Stor er din trofasthet, Jesus
Stor er din trofasthet, Jesus
Stor er din trofasthet
Alle dager er du med

I min uro
Står dine løfter fast
Du er klippen
Ved din side
Vil frykten skilles av, frykten skilles av

Stor er din trofasthet, Jesus
Stor er din trofasthet, Jesus
Stor er din trofasthet
Alle dager er du med

I Jesus Kristus
Er min styrke
Jeg stoler helt på ham

I Jesus Kristus
Er min framtid
Mitt håp er i hans navn

I Jesus Kristus
Er min styrke
Jeg stoler helt på ham

I Jesus Kristus
Er min framtid
Mitt håp er i hans navn

Stor er din trofasthet, Jesus
Stor er din trofasthet, Jesus
Stor er din trofasthet
Alle dager er du med

Stor er din trofasthet, Jesus
Stor er din trofasthet, Jesus
Stor er din trofasthet
Alle dager er du med

Om lag 40 menneske fann vegen til Skinlostøylen 1. juli. Presten og soknerådet hadde valt å feire skaparverkets dag den søndagen. Den strålende dagen og omgjevnader kunne vel ikke vore meir passande.

Strålende oppleveling på Skaparverkets dag Støylsmesse på Skinlostøylen

AV KARI JORDANGER

«Alle vegar fører til Rom,» heiter det, men søndag 1. juli førte vegane oss til Skinlostøylen, ca. 705 meter over havet. Ikkje alle vegane, rettnok, men i alle fall frå tre ulike kantar kunne ein kome dit. Enten køyrande, gåande på veg, eller gåande i rås.

Veret var strålende, og folk møtte opp, både frå Breim, resten av Gloppen, og frå grannebygdene. Nokre små, nokre middelaldrande og nokre eldre. Ein variert og god kyrkjelyd, med andre ord.

Teksten for dagen tok føre seg Skaparverket, og med slike omgjevnader kunne vel ikkje den vore meir passande. Også songane tok føre seg dette, og vi var så heldige at Anders Kvile var med oss denne dagen, og han spelte trekspel under friluftsgudstenesta.

Når ein er på tur, er det kjekt å få vite litt om området der ein er. Slik også denne dagen, og Ingrid Gloppstad Hjelle las frå Kjell Råd si bok Støylar i Breim. På Skinlostøylen var det støylsdrift fram til 1944-45. Budeier som støyla der i sin ungdom hadde fortalt om kvardagslivet og om dramatiske hendingar.

Teksten denne dagen var også innom Jesus som metta fem tusen menn med fem brød og to fiskar. Utan direkte samanlikning med dette, vanka det også både mat og drikke

til kyrkjelyden, og det var rikeleg av alt. Med andre ord; ei strålende og god oppleveling i Guds frie natur.

Om det ikkje var eit nytt under, så vanka det rikeleg med mat og drikke til kyrkjelyden. Og ikkje minst tid til ein god prat på kyrkjebakken eller rettare støylsvollen.

Sigurd Vengen heldt ei tankevekkande tale til dei om lag 60 frammøtte.

Skrift i sand

TEKST OG FOTO: GUNN HOLE

Flagget vaia friskt i vinden då folk samla seg til friluftsgudsteneste på Sandsstøylen den nest siste søndagen i juli. Mange kom i bil og nokre til fots i det fine veret som også hadde regntunge skyer på himmelen.

Mediturg Arne Eikenes ønskete varmt velkommen, og han fekk oppfylt ønsket om at regnet måtte halde seg i skyene til gudstenesta var over. Anders Kvile hadde oppgåva som organist på trekspel, og det fungerte heilt fortreffleg.

Dagens tekst var frå Joh. 8, 2-11 om kvinna som var teken i ekteskapsbrot og som etter Moselova skulle steinast. Her kan vi lese at

Jesus skreiv med fingeren i sanden to gonger då han kom i ordskifte med dei skriftlærde og farisearane. Mange har opp gjennom tidene undra seg over kva han skreiv, og kvifor. I tala si delte prest Sigurd Vengen tanken om at det kanskje var ei symbolsk handling Jesus gjorde med skrivinga i sanden. Mose-lovene kom også i to omgangar, men dei var skrivne i Stein. Skrift i sand vil bli viska bort. Jesus kom med noko nytt, synder og feilgrep kan bli strokne bort, det er tilgjeving å få, og straffa er sona.

Etter preika vart det sunge salme nr. 404, her er eitt av versa som særleg understrekar preiketeksten:

«*Slik som eg er, Herren i nåde til barnet sitt ser. Om synder og tvil det er heile mi æra, Han er min Frelsar, og det vil han vera. Nåden er fri, og eg kviler meg der, Slik som eg er.»*

Kyrkjekaffien er eit viktig høgdepunkt ved ei friluftsmesse. Mange gav seg tid på støylen etterpå, og «søgjen» flaut lett. Tusen takk til dei sørstrendingane som hadde laga kaffi og bydde på gode kaker!

T.h. medliturg Arne Eikenes, og bak han står ringar Mari Solheim Aurlien. Til venstre sit Anders Kvile med trekkspelet, og prest Sigurd Vengen.

Randi Lothe Hansen og Einar Hansen stortreivst på støylen og naut både kaffien, gulrotkaka og ikkje minst ein prat med kjentfolk.

Folk gav seg god tid til hyggjeleg samvær etter friluftsgudstenesta.

Mange gode hjelperar ved generasjonsgudstenesta i Sandane kyrkje

TEKST OG FOTO: HARALD ASKE

Det var dei eldre som hadde fått spesiell innbyding til å vere med på gudstenesta i Sandane kyrkje 3. juni. Gode hjelperar frå Lions sytte for skyss for dei som trong det, og «diakonar» av ulikt slag tente ved borda. Alt låg til rettes for ei triveleg stund med åndeleg og lekamleg føde – begge tinga heilt nødvendige!

Sokneprest Vidar Bjotveit var liturg og heldt preika ut frå Galatarbrevet kapittel 3, vers 23-29. Han trekte spesielt fram versa 25-26 der det står: «*De er alle Guds born*

ved trua, i Kristus Jesus. For alle de som er døypte til Kristus, har kledd dykk i Kristus. Å vere ikledd Kristus er å få del i det Jesus Kristus gjorde for oss. Å vere døypte til Kristus er å få høre Han til.

Karen Ueland gledde forsamlinga med nydeleg song. Ho er eit stort songtalent som vi heilt sikkert får høre fleire gonger i ulike samanhengar seinare. Kantor Anders Rinde akkompagnerte henne. Som vanleg var det han som sette tonen for gudstenesta med preludium, salmar, akkompagnement til

solo og postludium.

Ståle Austrheim var ein av medliturgane på gudstenesta. Medliturgane si oppgåve er å ønske folk velkomne, dele ut salmebøker, lese bibeltekstar og kunngjeringar, samt andre oppgåver. Dei er med andre ord gode hjelperar i gudstenesta.

Andre god hjelperar ved denne gudstenesta var Diakoninemnda, Gloppen bygdekvinnelag og Helselaget. Det er god grunn til å takke alle desse for innsatsen!

◀ Tradisjonelle benkerader var bytta ut med meir uformelle bord under generasjonsgudstenesta i Sandane kyrkje.

Karen Ueland song nydeleg for forsamlinga, akkompagnert av kantor Anders Rinde.

Etter gudstenesta vart det servert kyrkjekaffi med noko godt attåt. Frå v. sit Ronald, Ingemar, Jakob, Mattis, Vivi, Maiken og Arvid. Marit Helgheim serverer ved borda og Frode Fagerli stiller som sjåfør frå Lions.

Ta på dykk heile Guds rustning

Paulus' brev til efesarane er skrive av apostelen Paulus til dei kristne i Efesus, som i si tid var ein by ved kysten av Middelhavet i dagens Tyrkia. Brevet er skrive for å oppmundre og hjelpe dei, medan han sjølv satt i fengsel, truleg i 62 e.Kr. Noko av det viktigaste bodskapet i brevet, er at Guds nåde og frelse ikkje er noko vi kan gjere oss fortent til. Alt vi treng å gjere, er å ta i mot Guds nåde og frelse ved å tru på Jesus. Her kan vi også lese om Guds rustning, som handlar om korleis vi kan gjere motstand og vinne over det vonde.

Oppgåver

1. Les Paulus' brev til efesarane 6.10-17 på neste side. Deretter kan du fylle inn riktige ord på dei prikkete linjene.
2. Fargelegg den romerske soldaten på neste side.
3. Sjå om du hugsar svara på spørsmåla nedanfor, utan å sjå på svara?
4. Løys rebusen nedanfor ved å finne ord frå Paulus' brev til efesarane. Orda skal finne står nedst på sida.

Spørsmål

1. Kvifor treng vi ei åndelege rustning?
2. Kven er det vi strider mot?
3. Bør vi vere redde?
4. Kvifor er det viktig at vi tar på Guds rustning kvar dag?

Svar

For å stå fast mot djevelens listige attack.
Mellom anna vondskapens åndehær i himmelrommet.
Nei. Gud vil hjelpe oss å gjøre motstand og vinne over det vonde.
utan Guds rustning vil vi stå svakt og tapte kampen.

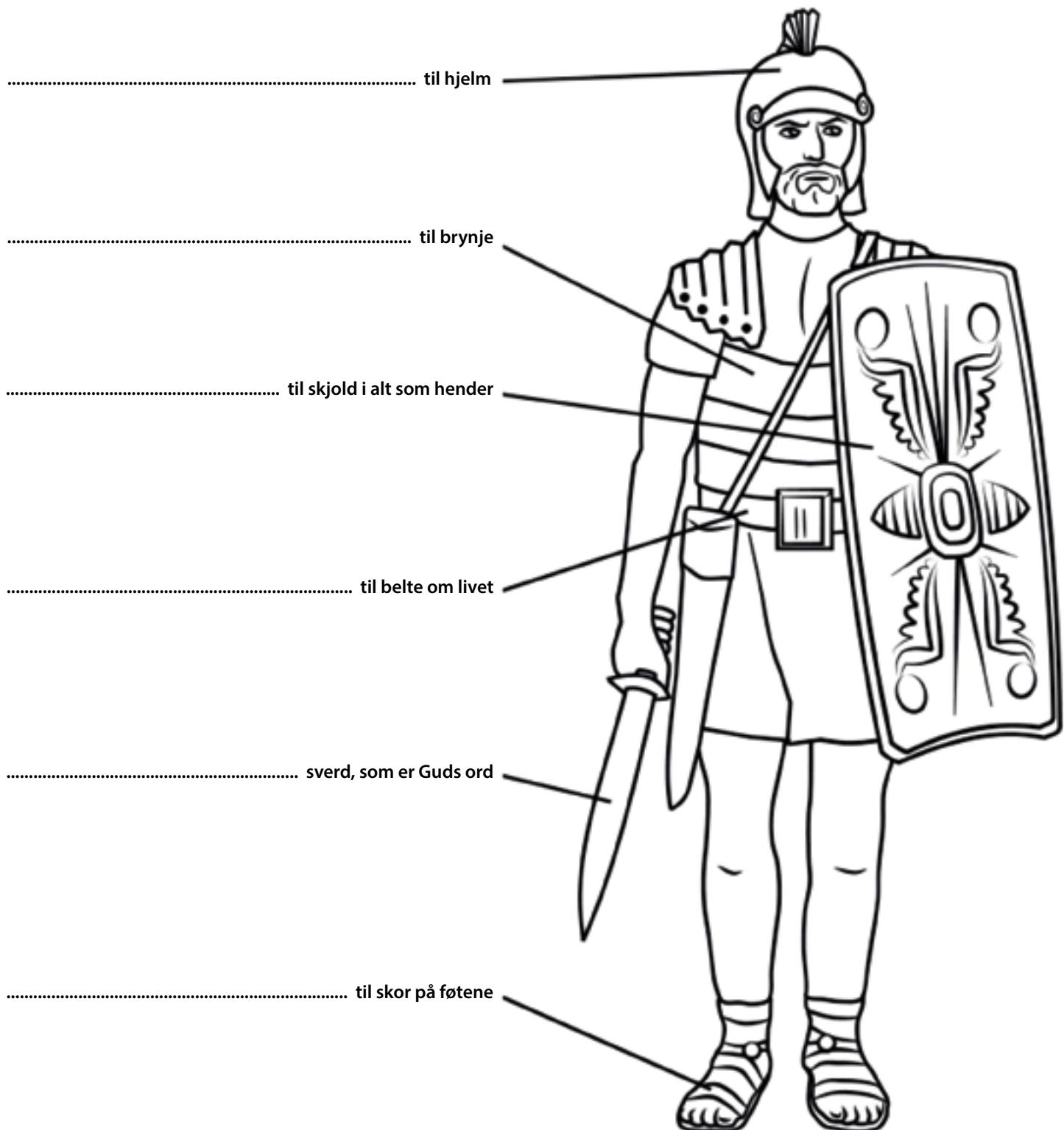
O	B	L	A	R	E	T	T	F	E	R	D	A	M
A	O	L	Y	Å	B	R	Y	N	J	E	E	X	O
R	R	S	O	M	N	U	A	H	J	O	D	Å	T
Å	S	K	V	D	O	A	H	E	R	R	E	N	S
N	Y	O	B	E	L	T	E	G	U	D	Å	D	T
D	O	R	S	V	R	M	A	B	S	A	E	R	A
E	S	S	W	A	Å	D	Å	S	T	R	I	D	N
H	Æ	L	A	N	P	I	A	S	N	I	Q	I	D
Æ	I	A	I	G	S	A	N	N	I	N	G	A	S
R	A	N	D	E	N	Ø	A	L	N	A	D	K	R
H	K	P	R	L	R	G	K	G	G	A	J	G	T
A	J	Ø	P	I	L	E	R	D	V	O	N	D	E
I	S	E	R	U	G	G	A	S	L	B	Æ	K	K
A	Q	T	L	M	Q	P	F	D	W	H	R	L	D
M	P	U	S	M	F	Ø	T	E	N	E	A	Å	Ø

Løys rebusen

Sjå om du kan finne alle orda som står nedanfor. Sett ein ring rundt dei orda du finn. Alle orda er henta frå bibelverset på neste side. Fasiten finn du på nest siste side i bladet.

Paulus' brev til efesarane 6.10-17

Til sist: Bli sterke i Herren, i hans veldige kraft! Ta på dykk heile Guds rustning, så de kan stå fast mot djevelens listige åtak. For vår strid er ikke mot kjøt og blod, men mot makter og herredøme, mot verdsens herskarar i dette mørkret, mot vondskapens åndehær i himmelrommet. Ta difor heile Guds rustning på, så de kan gjera motstand på den vonde dagen, vinna over alt og bli ståande. Så stå då fast: Spenn sanninga til belte om livet, ta rettferda til brynje, og snør fredens evangelium til skor på føtene, så de er klare til å gå. Lyft trua høgt til skjold i alt som hender! Med det kan de sløkkja alle brennande piler frå den vonde. Ta frelsa til hjelm, og grip Andens sverd, som er Guds ord.

Søndagsskulen hausten 2018

Vi er heldige og har mange søndagsskular i Gloppen. Under ser du litt av aktiviteten i haust:

Søndagsskulen i Sandane kyrkje. Samtidig med gudsteneste: 16.09., 23.09., 14.10. og 25.11.
Kontaktperson Kirsti Bjotveit mob. 918 05 308.

Søndagsskulen på Vereide. På Haugtun søndagar kl. 11.00-12.15: 26.08, 09.09, 30.09, 21.10, 04.11, 18.11,
09.12. og 27.12. (Juletrefest frå 15.30 på Nordfjord Folkehøgskule). Kontaktperson Kari Leirgul 958 82 698.

Søndagsskulen i Fellesskapskyrkja. Søndagsskule i samband med møte i kyrkja. Vert annonsert i Firda Tidend.
Kontaktperson Leidulf Rygg Bogstad mob. 977 52 431.

Søndagsskule på Hestenesøyra/Nesjane. Søndagsskule i skulehuset. Datoar ikkje klare endå. Kontaktperson Lars-Bjarte Osland mob. 99 00 30 77.

Søndagsskulegudsteneste

Her vert det to gudstenester med søndagsskule tema for heile familien, 0-100år!! Vi håpar at alle som går på søndagsskulane i Gloppen kjem på gudstenesta i Sandane kyrkje,- i tillegg til deg som og likar å gå i kyrkja på søndagane! Eller kanskje du lurer på om søndagsskulen er noko for deg? Uansett vert det skattekiste, undringspørsmål, utdeling av bok til 4-åringane, og song. Etterpå vert det saft og kjeks, - og kaffi til dei som likar det!

Søndag 2. september i Breim kyrkje kl. 11.00

Søndag 16. september i Sandane Kyrkje kl. 11.00

Babysong (0-1 år)

Babysong i Sandane kyrkje annakvar torsdag kl. 11.00-13.00: 06.09., 20.09., 04.10., 18.10., 01.11., 15.11., 29.11. og 13.12. Babysong er meiningsfull leik og læring for babyar frå 0-1 år. Her er det sosialt for både små og store.

Småbarnstreff (1-4 år)

Småbarnstreff er oppfølgaren til babysong. For barn frå ca 1-4 år. Vi leikar, dansar, syng og et matpakke ilag. Du finn oss i Sandane kyrkje ein laurdag kvar månad kl 10.00-11.30. Oppstartsdato vil bli annonsert. 2-åringar får invitasjon i posten.

Barnegospel

Song, leik og gudsrikeleik. Annankvar tysdag kl. 17.30-18.30 i Sandane kyrkje.
For born frå 4-10 år. Kontaktperson og dirigent Elin Villung mob. 977 16 902.

KRIK - Kristen Idrettskontakt

KRIK står for Kristen Idrettskontakt, og har trening kvar søndag kveld i gymsalen på Sandane skule. Her er det ballspel, leikar og andakt, ei gruppe for deg som likar å vere aktiv! KRIK er ope for alle mellom 13 og 19 år. Leiar er Mariann Husevåg. Kontaktperson Mats Herman Aunevik mob. 924 19 873.

Barneforeiningar

Byrkjelo barneforeining startar opp etter haustferien. Møtestad er SFO-rommet på Breim skule annankvar måndag kl. 17.30-19.00. Barneforeininga Den vesle hjelpar startar opp i byrjinga av oktober. Møtestad er skulehuset på Høygarden laurdagar kl. 15.00-17.00. Barneforeiningane er for born i skulealder og er eit triveleg og populært tilbod! Vi kan nemne: handarbeid, utloddning, forteljing, misjon, song, basar og kunstkafe.

Ope Hus

Ope Hus KFUK-KFUM er ein ungdomsklubb som er open kvar måndag kl. 19.30-21.30 i Sandane kyrkje. Her er spel som bordtennis, biljard, airhockey, fotballspel, luftgevær, bilrace, med meir. Kiosk med pizza, vaflar, saft og brus. Felles samling med andakt og leikar. Av og til vert det arrangert temakveldar med god mat og ekstra underhaldning. Klubben er open for alle mellom 13 og 18 år. Kontaktperson Lars-Bjarte Osland mob. 990 03 077.

Trusopplæringsarrangement

Laurdag 1. september kl. 11.00-12.30

4-årssamling i Breim

Søndag 2. september kl. 11.00-12.00

Gudsteneste i Breim kyrkje med utdeling av 4-årsbok.

Laurdag 15. september kl. 11.00-12.30

4 årssamling i Sandane kyrkje.

Søndag 16. september kl. 11.00-12.00

Gudsteneste i Sandane Kyrkje med utdeling av 4-årsbok.

Fredag 19. oktober til søndag 21. oktober

Tenåringstreff på Nesholmen (13-19 år)

Laurdag 24. november.

Lys Vaken for dei som går i 6. klasse i Sandane Kyrkje

Laurdag 1. desember.

Lys Vaken for dei som går i 6. klasse i Breim Kyrkje

Ottar Arnestad

AV HARALD ASKE

Røsslyngvisa

TEKST: OTTAR ARNESTAD
MELODI: EGIL STORBEKKEN

Eg er ein stridlyndt røsslyng,
du finn meg over alt:
I logne, varme lundar
og der det stormar kaldt.

Eg har så ørsmå blomar,
men vi er mange, vi,
så difor kan eg farge
den bratte, lange li.

Eg kan'kje by deg frukter
og saftfull mogne bær,
mi glede er den eine:
Eg er ditt hjarta nær.

Om eg din nærliek kjenner,
som medgift då du nyt
ein smak av honningstraumen
som frå min blome flyt.

Ein røsslyng kan'kje tevle
med all den fargeprakt
som sommardagen viser
av alt som vel er skapt.

Men møt meg når det haustast
og andre blomar fell,
då lyser eg, då brenn eg
frå strand til aude fjell.

Eg skjelv i bleikraud blygsle
og tøyjer meg på få,
så alle som har auge
dei kan så lett meg sjå.

Når siste grågåsplogen
skjer haustkald himmelrand,
då lat meg mjukt få kjenne
ei varsam barnehand.

Eit barn som ned seg boyer
og tek med smil meg inn,
så gjennom kalde vinter
eg ljós og varme finn.

Eg kunne gjerne sove
min svevn i snøtung li,
men lat meg stilt få skine
i stova vinterstid.

Der skal kvar dag og time
mi vise syngjast ut,
så alle som vil høre
vert løyst frå sorg og sut.

Mi nøysem kan deg lære
at lukka finn du først
når du deg sjølv kan gløyme
så kjærleiks makt vert størst.

Mitt liv er meint å vere
ei tenest' i det små:
Frå sus i døkke dalar
til kviskring i di krå.

Når så den første vårdag
ber bod om blom på voll,
då fylg meg ut or stova
og lat meg verta mold.

Kyrkjebladet har ved ulike høve
brukt dikt skrivne av Kari Arnestad. Seinast i nr. 3 hadde vi med
eit dikt ho har skrive, men bror
hennar har også skrive dikt. I skulen
har diktet «Vi vil ei verd» blitt
brukt i mange år, og i korsaman-
heng kjenner vi «Salme» der første
strofa lyder: Milde Gud, all skap-
nings Fader. Denne var ei tid ofte
brukt i Gloppen.

Ottar var fødd i 1926 og voks
opp på Hestenesøyra. Heilt frå
oppveksten i Nordfjord til han vart
rektor ved Åstveit ungdomsskole
var han ein sterk personlegdom,
ein leiartype med stor omsorg for
menneske, særleg for dei som sleit
og hadde det vondt.

Som 14-åring braut han opp
frå Hestenesøyra for å ta realskulen
på Sandane. Etter artium og
etter krigen søkte han befalsut-
danning. Den gongen ei beinhard
prøve. Som sambandsansvarleg i
Tysklandsbrigaden skaffa han seg
leiarfaring og menneskekunnskap.

Lærarutdanninga tok han i
Oslo, men etter kvart vart drag-
ninga mot Vestlandet for sterk.
Han gifte seg med Helga Fosse
og busette seg i Eidsvågen ved
Bergen. Der engasjerte han seg i
samfunnsdebatten og var aktiv i
Venstre og i Rotary. Gjennom sitt
arbeid både på og utanfor skulen
vann han respekt og autoritet. Han
var rektor for Åstveit ungdoms-
skole i 18 år. Ottar døydde i 1997.

For fleire år sidan (1976) ar-
rangerte Nitimen ein konkurran-
se om å skrive dikt og sende til
redaksjonen der. «Røsslyngvisa»
vart vinnardiktet og Egil Storbek-
ken sette ein feiande flott melodi
til. I 1997 gav Lions ut ein CD,
«Nærleik», med 11 songar av Ottar
Arnestad. Der finn vi også
Røsslyngvisa. Adele Eikenes frå
Sandane er solist på tre av songane
på denne CD-en (Kom tenn ditt
ljós, Salme, og Hender).

G D^{9(sus4)} Gmaj⁷ Dm⁷ Cmaj⁷ Am D^{7(sus4)} D⁷
Eg er ein strid-lynd røss - lyng, du finn meg o-ver alt: I
5 G D^{9(sus4)} Hm Em A^(sus4) A⁷ D^(sus4) D
log - ne, var - me lun - dar og der det stor - mar kaldt. Eg
9 C D⁹ Hm⁷ Em⁷ C Am⁷ D⁷ Gmaj⁷
har så ør - små blo - mar, men vi er mang - e, vi, så
13 Em⁷ Dm⁷ G⁷ Ebmaj⁷ Em⁷ F G
di - for kan eg far - ge den brat - te, lang - e li.

Påske av Jorunn Vereide (34 x 44 cm).

Akvarell, kr 1.900,-

Sla. Sunniva til Selja av Kjell Stig Amdam
(71 x 104 cm). Serigrafi 22/180, kr 10.000,-

Himlen i min favn av Marit Espedalen
(33 x 38 cm). Akvarell, kr 2.500,-

Landskap av Alv Nyland (83 x 70 cm).
Olje på plate, kr 20.000,-

Kunstlotteri til inntekt for Seljumannamessa

AV ODDVAR ALMENNING

No har du sjansen til å vinne fin kunst! Det er komiteen for Seljumannamessa som har sett i gong eit lotteri med kunst som gevinstar. 11 bilde verdisette frå kr. 800,- til kr. 20 000,- står på gevinstlista, med kjende namn som Alv Nyland, Kjell Stig Amdam og Magne Kristiansen og sju andre (sjå lista nedanfor). Lotteriet varer ut dette

året, med kunngjering av vinnarane i romjula! Derved blir eitt eller fleire lodd ei fin julegåve til den som «har alt». Prisen per lodd er kr. 50,- Vi har ikkje fått loddbøkene hit enno, men reknar med å kunne skaffe lodd til alle som vil ha! Ta kontakt med undertekna på mob. 400 04 377 eller e-post: oddvar@svale.no.

Ervika av Magne Kristiansen (76 x 52 cm).
Olje på lerret, kr 10.000,-

Stoveinteriør av Ståle Fitje (54 x 47 cm).
Olje på plate, kr 4.000,-

Nr Kunstnar

1. Alv Nyland
2. Kjell Stig Amdam
3. Magne Kristiansen
4. Karoline Emmerhoff
5. Kith Mjøen
6. Ståle Fitje
7. Grethe Berge
8. Petra Martini
9. Marit I. Espedalen
10. Jorunn Vereide
11. Magne Kristiansen

Verktittel

Landskap	kr 20 000,-
Sunniva til Selje	kr 10 000,-
Ervika	kr 10 000,-
Den andre	kr 6 000,-
Hellig tekst	kr 4 500,-
Stoveinteriør	kr 4 000,-
Gledé	kr 4 000,-
Sommarmotiv	kr 5 200,-
Himlen i min favn	kr 2 500,-
Påske	kr 1 900,-
Høne i farta	kr 800,-

Longhorn gledde tilhøyrarane med song og musikk. Her er dei i Hyen – ein strålende dag. Foto: Kari Jordanger.

Country for "den gylne alder"

Konsert med Longhorn på Byrkjelotunet, Løkjatunet og Gloppen Omsorgssenter

TEKST: BRITT RANDI HEGGHEIM

Like visst som Norsk Countrytreff (NCT) planlegg konsertprogrammet og publikum samlar seg på Fjordhestgarden og andre konsertarenaer, har det blitt ein fin og godt innarbeidd tradisjon med konsertar for dei eldre rundt omkring i kommunen. Slik har det vore i årevis, og vi vonar NCT-leiinga framleis vil prioritere å la countryen kome ut i bygdene våre på denne måten. Målet er å skape ei hyggjeleg samkome med underhaldning og sosialt samvær rundt kaffiborda for eldre og dei som av helsemessige årsaker ikkje har høve til å

delta på andre arrangement. Arrangøren har vist stor velvilje og lagt til rette for at både underhaldning og servering skal vere gratis. Slik vart det i år òg!

Det er eldregenerasjonen som har vore med og bygd opp lokalsamfunna våre og plassane der "eldrekonsertane" blir gjennomført; Byrkjelotunet for målgruppa i Breim, Løkjatunet for målgruppa i Hyen og Omsorgssenteret for bebuarane der og på bufellesskapet og i kommunale bustadar i nærområdet mfl. Her er det gode lokalite-

tar med universell utforming og høgtalaranlegg. Personalet legg til rette for konsertane på ein god måte, som gjer at både arrangør, musikarar, medhjelparar og publikum kjenner seg venta og velkomne.

Det ligg mykje dugnadsarbeid bak kvar konsert. I Breim samarbeidde NCT med heimetenesta, diakoninemnda og andre frivillige. Brukarane av heimetenesta og alle over 80 år fekk skriftleg invitasjon. I Hyen samarbeidde NCT med heimetenesta, Pensjonistlaget, diakoninemnda og andre frivillige. Alle over

Kari Jordanger har teke over stafettpinnen etter Ingemar Sårheim som koordinator for «eldrekonsertane». Foto: Britt Randi Heggheim.

Konserten på omsorgssenteret var for bebruarane der og for fellesskapa i kommunale bustader i nærområdet. To damer på over 100 år var også mellom tilhøyrarane. Foto: Kari Jordanger.

70 år fekk skriftleg invitasjon. På Omsorgssenteret var konserten eit samarbeid mellom NCT, Omsorgssenteret, Sandane heimestene, Frivilligentralen, diakoninemnda og andre frivillige. Her er òg vaktmeisteren ein viktig samarbeidspart når både kantine, inngangsparti og fysioterapisal skal gjerast klar til rundt hundre personar. På invitasjonane til alle "eldrekonsertane" er det oppgjeve kven ein kan kontakte om ein treng transport. Ei stor takk til Røde Kors Omsorg som har avslutta si mangeårige teneste med å tilby transport både i Breim og på Sandane, og elles har hjelpt til på konsertane! Pårørande

er òg ein viktig ressurs som sjåførar og følgeperson.

Dei siste 4-5 åra er det Longhorn som har glede tilhøyrarane på "eldrekonsertane" med song og musikk, slik var det i år òg. Første konsert var på Byrkjelotunet torsdag 13. juli kl. 13.30. Derifrå gjekk turen til Hyen og konsert på Løkjatunet kl. 15.30. Med fargerike vimplar i taket ønskte Gloppe Omsorgssenter velkommen til konserten der fredag 13. juli kl. 16.00. Longhorn kjem frå Lærdal og er fylket sitt eldste countryband, og består av: Gudmund Bolstad Skjær - gi-

tar, Magne Grøttebø - mandolin, Steinar Kvigne - gitar, Tom Karlsrud - trekkspel, Ragnar Sanden - bass og Kristen Olav Grøttebø - song. Dei spelar tradisjonell country, men når tid og høve byr seg opnar dei for at tilhøyrarane kan få ønske seg ein melodi, som på Løkjatunet i år. Countrybandet er populære for tilhøyrarane, med tekstar både på norsk og engelsk og melodiar som kroppen kan bevege seg til eller ein kan klappe takta til. Praten gjekk lett rundt kafiborda. Dei frammøtte på Løkjatunet fekk nytte "påsmurt" og kringler. På Byrkjelotunet og Omsorgssenteret vart det servert kaker og friske jordbær til kaffien. Kari Jordanger ønskte velkommen til alle konsertane og leia samkoma på ein lett og lødig måte. Konsertane fekk gode tilbakemeldingar og oppslutnaden var stor både i Breim, Hyen og på Sandane. Mange av dei frivillige har vore trufaste medhjelparar i årevis, og nye har kome til etter som det har vore behov for det. "Vi synest det er kjekt å stille på, det er ei meiningsfull oppgåve, vi blir gjerne med neste år òg, så sant vi har høve til det", er nokre av kommentarane.

NCT har i alle år hatt ein eigen koordinator for "eldrekonsertane". Som oftast har det vore Ingemar Sårheim, som også var den som hadde idéen til desse konsertane og fekk sett den ut i livet. "Det kom når vi begynte å få råd til det," seier han, "og det medfører mykje logistikk." Dette var første året Ingemar ikkje var aktiv på country-arenaen, "- det måtte kome ein gong," seier han. I år var han ein av dei mange tilhøyrarane som kunne glede seg over konserten på Omsorgssenteret. Ingemar ser tilbake på "eldrekonsertane" med stor glede og takksemnd. "Sjølv om det har vore mykje arbeid med førebuing og gjennomføring av konsertane, er det ei eineståande historie som ligg bak," seier Ingemar lett rørt. NCT-leiinga fekk i år Kari Jordanger til å ta over stafettpinnen som koordinator av "eldrekonsertane", noko Ingemar er godt nøgd med. "Ingemar gjekk opp løypa sjølv, det er berre å halde fram i same lei, men det er tøft å hoppe etter Wirkola," seier Kari. "Du må finne din stil," er Ingemar snar å legge til. Kari er både audijsjuk og glad for den nye oppgåva og innrømmer at det var meir arbeid enn ho hadde sett føre seg. Kari er takksam for god hjelpe og støtte både frå Countrykontoret og tidegjare medhjelparar, for den gode velkomsten ho fekk rundt omkring i kommunen og for alle ho fekk samarbeide med og møte på konsertane. Og vi som hadde glede av å samarbeide med Kari opplever at ho fekk ein god start og set pris på kontakta og samarbeidet med ho. Saman seier vi vel møtt til jubileumskonsertar og ny dyst i juli neste år.

Her på Byrkjelotunet hygga folk seg med fin musikk, god mat og hyggeleg prat. Foto: Kari Jordanger.

Dei blide og flinke medhjelparane har gjort klar maten på Gloppen Omsorgssenter. Foto Cecilie M. Helgheim.

Nikolsky Male Ensemble held konsert i Vereide kyrkje 26. oktober.

Musikkarrangement i kyrkjene hausten 2018

Under følgjer ei oversikt over musikkarrangement i kyrkjene denne hausten fram til jul. Desse vil naturlegvis også bli kunngjort på annan måte. Men med etterhald om at det kan kome endringar, set vi heile lista inn i kyrkjebladet. Kryss av datoane i almanakken.

9. september kl. 15.00	Vereide kyrkje. Matiné-konsert. Konserten er avslutning på Gloppe Musikkfest 2018: Nordisk klang
30. september kl. 19.00	Breim kyrkje. Salmekveld: Vereide kyrkjekor og Frostskoddekoret.
6. oktober kl. 18.00	Gimmestad kyrkje. Musikkandakt i samband med konfirmantjubileum.
26. oktober kl. 20.00	Vereide kyrkje. Nikolsky Male Ensemble. Russisk mannskvintett.
4. november	Vereide kyrkje. Breimskoret, Solfrid Bjørkum m. fl.
21. november kl. 19.30	Vereide kyrkje. Iver Kleive og Sondre Bratland. (Jeremiasfestivalen)
25. november kl. 16.00	Breim kyrkje. Sunnivakoret: Sommerlandet (Mammadov/Skeie)
30. november kl. 19.00	Gimmestad kyrkje. Adventskonsert i samarbeid med kulturskulen.
7. desember kl. 19.00	Vereide kyrkje. Musikklinja Firda vgs.
16. desember kl. 16.00	Hyen kyrkje. Vi syng jula inn.
16. desember kl. 20.00	Breim kyrkje. Julekonsert. Kor og korps.
Veke 51.	Vereide kyrkje. Julekonsert
30. desember: kl. 19.00	Vereide kyrkje. Juleoratoriet (J.S.Bach)
9. september:	Det er blitt ei årvisse hending at Gloppe Musikkfest avsluttar med konsert i Vereide kyrkje søndag ettermiddag. I år har festivalen Norden og nordisk musikk som tema. Programmet vil innehalde Johan Svendsens strykekvintett, Lars Erik Larssons blåsekvintett og nordiske songar i nye arrangement. Bill. Kr 300/100. På nettet (Trivelshagen) eller ved inngangen.
30. september:	Vereide kyrkjekor og Frostskoddekoret (frå Stryn) går saman om ein salmekveld i Breim kyrkje. Temaet for kvelden er nordiske salmar. Alle fem landa i Norden blir representerte: Island, Færøyane, Finland, Sverige, Danmark og Norge. Kora syng både kvar for seg og i lag. Det blir også rikeleg høve for kyrkje-lyden til å synge med. Fritt tilgjenge. Kollekt ved utgangen.
26. oktober:	Nikolsky Male ensemble. Denne russiske gruppa, utvald mellom dei fremste solistane frå Saratov Operahus, vart etablert i 2015 og er ein del av eit større mannskor knytt til St. Nikolsky-klosteret i byen Saratov ved Volga. Ensemblet har turnert over heile Europa sidan starten, og overalt presentert russisk kyrkjemusikk og folkemusikk a cappella. Billettar ved inngangen eller på Daiva sin butikk.

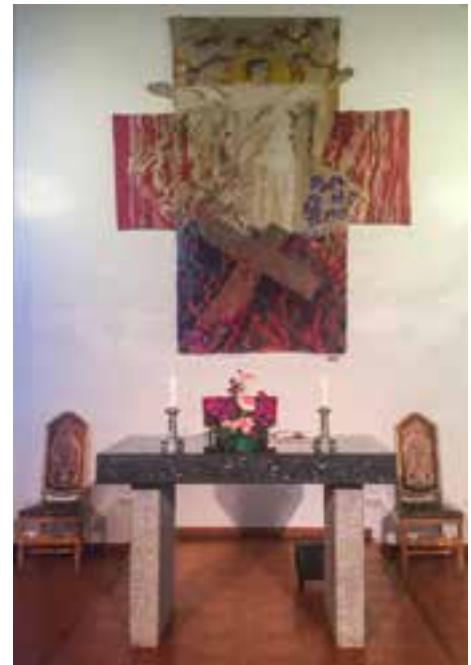
Opne kyrkjer i utlandet

REDIGERT AV GUNN HOLE

Sommaren er ferie og reisetid, og mange før til utlandet sjølv om vi hadde månadsvis med sol og varme her heime i år. Dei opne kyrkjene vi kan møte undervegs, er ein heilt naturleg stoppestad for mange av oss. Der finn vi lokal historie, kunst og kultur, og er vi heldige, får vi med oss ei gudsteneste, ein andakt eller ein konsert. Her vil Grethe, Elin og underteikna dele våre erfaringar med opne kyrkjer i utlandet. Elin vinklar dette frå tilbydarsida som kyrkjeleg tilsett.

Minnekirken på Solgården i Spania. Foto: Wikipedia.

Alteret i Minnekirken. Privat foto.

I Minnekirken på Solgården kjenner vi oss heime

TEKST: GRETHE REIGSTAD TENNEBØ

Vårt ferieparadis er Solgården, og her kjem vi stadig tilbake. Det ligg litt nordaust for Alicante i Spania, og her finn vi den vakre Minnekirken som eigentleg heiter Olav Kristian Strømmes Minnekirke. Den blei opna i 1975 som ei av mange sjømannskyrkjer rundt om i verda, og vert også kalla Sydens katedral.

EIN STAD FOR ALLE

Grunnen til at vår familie oppdaga denne staden, er at eg og mannen min, Jan Halvor, arbeidde på den tidlegare Nordfjordheimen frå 70-åra. Eg som lærar og han som vernepleiar. I fleire år samla han inn sponsormidlar for at dei psykisk utviklingshemma som budde der skulle få oppleve å feriere på Solgården i følgje med løna personell. Vi likte oss så godt der at Solgården

også vart ferieplassen vår. Slik begynte det! Wenche Foss, ein av Solgården sine pionerer, bidrog i særleg grad til å gje menneske med utviklingshemming eit ansikt, og ville at fleire av dei skulle kunne nytte godt av eit ferie- og rekreasjonstilbod i sol og varme der.

STOR AKTIVITET

Kyrkja har heile 470 sitjeplassar, og her er det gudstenester heile året i regi av Sjømannskyrkja. Vi fekk vere med på kristne familieleiarar som var tilrettelagt for alle dei ulike aldersgruppene. Bibeltimar for vaksne, kor, aktivitetssgrupper, utflukter for ungdomar - det meste sentrert rundt Minnekirken. Vi opplever denne kyrkja som førebileteleg på å invitere inn og inkludere alle. Spesielt den sosiale dimensjonen av fellesskapet er godt ivaretak-

VIKTIG FOR OSS SOM FAMILIE

Det har betydd mykje for oss som familie å få ankre opp slik i feriane. Borna seier at dette har sett viktige spor i livet deira. Nettopp i Minnekirken feira vi bryllaupet til dottera vår, og tre av våre barnebarn vart døypt der. I alle feriar har gudstenestene på Solgården blitt ein viktig sosial møtestad for oss to voksne. Ikkje ein søndag utan å vere der! Det er ei stor velsigning å lytte til dyktige prestar og forkynnarar, og i tillegg vert kyrkja besøkt av gjestar som gjer gudstenesta rika-re med song og musikk. Vi kjenner at her høyrer vi heime! Vi samlast til kyrkjekaffi på Solgården etter gudstenestene. Gamle kjente dukkar stadig opp og vi opplever den gode varmen frå kyrkjelydsfellesskapet. Menne-ske knyter band og varige vennskap! Dette har gjort Minnekirken til noko mykje meir enn eit vakkert bygg for oss, så eg vil gjerne tilrå alle som er ute og reiser å legge inn eit besøk i den lokale kyrkja der dei ferierer.

Frå innsetjingsgudstenesta i «kjerka» saman med sjømannsprest Ragnvald Seierstad. Då var etternamnet mitt Klungrehaug. Privat foto.

Husmor på sjømannskyrkja i København

TEKST: ELIN VILLUNG

Åra på «kjerka» var spennande og rike, og eg fekk delta i ulike miljø og prøve meg på mange felt. Nokre gonger trong eg å lese meg opp på det eg skulle vere med på, men når det gjaldt gode matoppskrifter, var det veldig greitt å kunne ringe heim og ta ein prat med mor mi. Møta med dei mange forskjellige menneska var likevel det eg lærte mest av.

FRÅ SKEI TIL KØBENHAVN

Eg jobba på sjømannskyrkja i København, Kong Haakons kirke, frå hausten 1990 til våren 1993. Då hadde eg arbeidd i 7 år som lærar på Skei og treivst godt, men eg nærma meg 30 år, og ville ut i verda og oppleve noko anna. På Interrail og andre reiser hadde eg vore innom ulike sjømannskyrkjer, og søkte jobb på slike både i San Pedro, New Orleans og i Antwerpen, men det var i København eg vart tilsett, og det som husmor. Vi var ein fast stab på fem, to prestar, ein vaktmeister og ein kontorsekretær i lag med meg, og dessutan ein norsk student som tok vakter av og til. Som husmor skulle eg lage kaffi, vaflar, kaker og bollar, vaske opp, handle, planlegge og ha kjøkkenet under kontroll. Eg var vertinne når der var arrangement og skulle ta vel imot alle som kom innom kyrkja. Vi hadde alle vakter der vi tok ansvar for å møte alle som kom, så dette var ikkje berre mitt ansvar, heldigvis. Men eg kan hugse at det kunne vere vanskeleg å sitje i ro og prate

når eg visste at eg hadde arbeid på kjøkkenet som skulle ha vore gjort. Då eg starta var det innsetjingsgudstenesta. Sjømannsprest Ragnvald Seierstad tok føre seg forteljinga om Marta og Maria som fekk Jesus på besøk. Kven gjorde rett? Som husmor skulle eg helst vere som begge desse to!

EIN SAMANSETT KYRKJELYD

Eg likte meg veldig godt på «kjerka» i København. Eg fekk møte veldig mange forskjellige menneske. Aller mest var det fastbuande nordmenn i København, nokre var studentar, andre turistar eller kom for å gifte seg. Nokre kom innom nesten dagleg, medan andre berre var innom den eine gongen. Vi hadde mange norske aviser ein kunne lese, og alltid kaffi og vaflar. Vi hadde også eit lite vareutval med fiskebollar, Toro-supper, brunost og slikt som kunne vere vanskeleg å finne i Danmark. Vi merka at dei sette pris på å kome innom. Det var godt å berre kunne snakke i veg på norsk og bli forstått. Vi vart viste tillit, og kunne få høyre både om det som var godt og det som var vanskeleg. Vi kunne snakke om kvardagen, om tru og om tvil. Nokre kunne ha rømt heimanfrå fordi dei hadde det vanskeleg, men oppdaga at det ikkje vart lettare her. Vi kunne gjerne hjelpe dei med å kome seg heim igjen. Av og til kunne eg verte send med vaflar og aviser ut på sjukebesøk eller eit skip som låg i hamn eit stykke unna.

Elin i resepsjonen saman med ein teologistudent som steppa inn ved behov. Privat foto.

KURS I SMØRBRØDLAGING

Vi hadde fast laurdagsgraut, torsdagsfest kvar torsdagskveld, kyrkjekaffi etter søndagsgudstenesta, møte for ulike foreiningar, korovingar, studentmiddagar, og den stor kyrkjebasaren kvart år før jul. Jau då, her var mykje å gjere og mykje å lære. Første gong eg skulle lage til smørbrød til den store kvinneforeininga vart eg kursa i korleis det skulle vere. Eg skjøna fort at her var det berre å bruke godt med pålegg. Leverposteien skulle ikkje smørjast på, men skjerast i tjukke skiver! Hugsar og godt den første studentmiddagen. Eg skulle lage kjøtkaker og berekne mat nok til mellom 50 og 80 studentar. Brukte den store kjøkkenmaskina, og fekk beskjed om at eg måtte spe kjøtdeiga med Farris. Eg tykte dette var rart, så eg tok no litt mjølk i og. Det vart noko tynt, så eg måtte ha i meir mjøl. Kjøtkaker vart det, i store mengder, men dei vart så seige at dei ikkje ein gong gjorde suksess som hundemat! Ingen av studentane klaga, men dette var nok ikkje det beste dei hadde smakt. Jammen kom dei fleste igjen til ny middag månaden etter, heldigvis.

ALLE ER LIKE VERDFULLE

I dei tre åra eg jobba for Sjømannskyrkja/Norsk kyrkje i utlandet hadde vi årlege samlingar for alle tilsette i Europa, og veksla frå år til år kvar vi samlast. Det var kjekt å sjå ulike «kjerker» og treffen andre som jobba innanfor det same feltet. Eg kjende på det same som våre besøkjande sa til oss då dei kom innom på «kjerka» i København, at det var som å kome heim! I løpet av åra i København fekk eg helse på alt frå konge, dronning og statsminister til uteliggjarar som hadde «kjerka» og oss tilsette som fast haldepunkt. Eg lærte mykje om å møte folk og sjå at verdien av det enkelte menneske var den same uansett. Og den kristne bodskapen vi kunne formidle var gratis for alle uansett kven og korleis ein er!

Halligkyrkja ligg idyllisk til. Kyrkja ligg til høgre med ein kvit kross på taket. Til venstre prestebustaden.
Foto: Gunn Hole

Inne i den vakre kyrkja. Det meste av inventaret stammar frå andre kyrkjer som vart offer for storhavet.
Foto: Gunn Hole

Ei kyrkje med skjelsand i golvet

TEKST: GUNN HOLE

På lang avstand kunne ein tru det var ei rad med skip mot horisonten, men det viste seg å vere husklynger på flate, små øyar. Halligar vert desse småøyane kalla i Tyskland, og vi finn dei i vadehavet utanfor nordkysten. Her er det fantastisk fint å feriere. Den lokale kyrkja skulle by på store overraskinger. På sommardagar er livet her ein fredeleg idyll med eit sterkt innslag av hav, sol

og vind, og med lyden av sjøfugl som bakgrunnsmusikk over alt. Her er fred og ro, og knapt ein bil å sjå. Dette er likevel berre ein del av røyndomen, for halligane er så flate at storfloa ofte flymmer over dei og kan nå heilt opp til husveggane. Likevel har dei vore busette i hundrevis av år. Det høyrer med til historia at orkan og storflo har rive sund mange tidlegare halligar, for dei har ingen kjerne av

fjell. Tusenvis av dyr og menneskeliv har gåttapt, og hus og gjenstandar feia på havet. I dag er livet tryggare der ute, fleire halligar er forsterka med vollar, og uver vert varsla. Området står på verdsarvlista til UNESCO.

VRAKGODS PÅ STRANDA

Kyrkja på halligen der vi ferierte, ligg på ei kunstig høgde for seg sjølv og er svært vakker. Det kviler ein eigen fred over henne. Den som les informasjonen får del i ei dramatisk historie som viser at folk, natur og kyrkje er vovne saman gjennom fleire hundre år. Ein må undrast over levekåra til desse standhaftige folka ute i havet, og kor dyktige menneske er til å finne løysingar og bruke dei ressursane ein rår over. Halligkyrkja var nemleg fullførd i 1642 av materialrestar frå andre kyrkjer etter at desse var blitt sundrivne av stormar. Kyrkjebenkane, preikestolen og døypefonten stammar frå ei då nybygd kyrkje som stod att etter ei flokkatastrofe der heile kyrkjelyden omkom. Eit stort, vakkert krusifiks i tre vart i si tid funne som vrakgods på stranda. Eitt av mosaikkvindauge viser Jesus som går på sjøen og reddar ein søkkjande Peter. Dette vart skjenka til kyrkja av ein velståande mann som vart berga frå drukning i siste augneblink. Ikkje nok med dette, for kikkar ein ned mellom benkane, ser ein ikkje golvplankar, men skjelsand. Grunnen er enkel: Om floa skulle flymme inn i kyrkja igjen, glir sjøen lettare bort gjennom sanden.

OPA KYRKJE

Mange dagsturistar besøker halligen, og kyrkja er opa for alle heile veka med unntak av måndagar som er avsett til soknet sine eigne medlemdemmar. Vi gledde oss over å få vere med på søndagsgudsteneste. Med ei slik dramatisk historie som bakteppe, var det ei sterkt og fin oppleveling å delta på gudstenesteneste. Kyrkja var stemningsfull med levande lys i den handlaga lysekrona, og kyrkjebenkane var like blå som det vide havet utanfor. Liturgien, salmane og forkynninga var lette å kjenne att frå våre lokale gudstenester, for folket her er lutheranarar som vi. Organist hadde dei ikkje i denne vesle kyrkjelyden, men presten spelte gitar. Omlag 40 personar av dei 100 fastbuande kom til kyrkjes denne søndagen, ein frammøteporsent som ville ført til overfylte gudshus hos oss! Kyrkja ligg vegg i vegg med den mykje større og høgare prestebustaden. På grunn av faren for overflyming av havet, må bustadhus vere høge og ha tilfluktsrom i toppetasjen. I dette pastoratet, som dei kallar det, vart det servert kyrkjekaffi, og vi kunne kjøpe med oss nokre minne frå staden: Drops, te, såper, prospektkort og bøker. Velsigna enkle ting frå denne vesle halligkyrkja med ei slik sterkt historie.

Frå minneboka

VED HARALD ASKE

Vi skal tilbake til 1983. Orgelet i Vereide kyrkje var nytt (1981/82), og tidlegare organist i Vereide, Knut Ree, fekk lyst til å vere sommarvikar. Han hadde denne vegen i si utdanning: Først organist, så lærareksamen og til slutt prestetuddanning. Dersom du las kyrkjeblad nr. 3 hadde vi ei sak der vi omtala Knut Ree som veldig sentral i harmoniseringa av Melodiboken. Familien kom fra Meldal i Sør-Trøndelag, og den omtalte slektingen, Marie Glomnes, er syster til Knut og bur framleis på Vereide. Knut avslutta si prestegjerning i Surnadal der dette brevet vart skrive.

Biletet viser familien etter at Ree hadde blitt vigsla som prest i 1963. Vi ser kona Marie, dottera Aud og Knut Ree.

Opplevingar på orgelkrakken

AV MARIE OG KNUT REE

Under ein snartur om Vereide i første delen av juli månad i sommar, kom det oss for øyra at det kanskje var bruk for organistvikar i Vereide og Breim kyrkje. «Syngmann Ree» var lettsindig nok til å svare ja på spørsmålet om eg var villig til å stille. Svaret var: «Eg kan stille som «Kirkens Nödhjelp», men tør sjølv sagt ikkje love meir enn å spele til dei ordinære tenester: høgmesse, gravferder og brudevigsler.» Attåt dette kom naturleg også å spele til salmane når prestane hadde andakt på Aldersheimen.

Sant å seie gledde både kona og eg oss til eit slikt opphold på gamle kjære trakter. Våre besøk i Gloppe har nok vore opp imot årvisse sidan vi flytte for 20 år sidan, men eit slikt opphold var lokkande på fleire vis.

Og vi kjende oss så vel plasserte hjå Marie Glomnes som er med i Vereide sokneråd og dertil ein svært nær slekting.

No er vi her i vår pensjonsbustad i Surnadal igjen. Og vi har sagt det mange gonger til kvarandre: det var eit herleg opphold.

Om ein gammal organist som ikkje på 20 år har gjort anna med orgel enn gle seg over å høre dei som kan spele, og kikka på nokre nye instrument her og der, våga seg til å vere

«Kirkens Nödhjelp» i vel ein månad, så var denne dumdristige vågnaden likevel årsak til så mange gilde opplevingar at vi gøymer dei som gull.

For det første var det ei gild gjenoppleving å sitje på orgelkrakken. Ikkje minst fordi Vereide kyrkje hadde fått eit orgel av den rette typen, eit instrument som langt overgår det gamle. Og i Breim kling det gamle orgel godt. Men endå meir glede enn sjølve instrumentet måtte den levande og friske salmesongen skape. Her har organisten noko av si livsglede, og her vert han sanneleg også inspirert til å yte det beste han kan.

Til våre mange gleder under Gloppe-oppholdet høyrer sjølv sagt at vi fekk helse på så mange kjende og kjære. Vi vart bedne til «lærarkaffe» på folkehøgskulen, der vi var i heile 13 år. Og alle dei andre hyggelege kaffelag vi fekk vere med i, kan ikkje teljast på fingrane med ei hand.

Litt av ein oppbyggleg symbolikk var det også at salmesedlane under denne vikartene tok til med salmen «Kjærlighet er lysets kilde» av «lysets og livets» diktat Grundtvig som vi i år feirar 200-års fødselsdag for. Og det siste salmeverset var Hovdens: «Å kor selt om eg kan svara når til siste kveld det

lid. Og or verdi eg skal fara. Eg hev stridt den gode strid.»

Vi vil takke alle som vi fekk med å gjere: prestane og dei som har si faste teneste i kyrkjene, sokneråda som våga spørje «Kirkens Nödhjelp», og vi vil takke alle som vi møtte i kaffelag og elles.

Eit ufortent, vakkert og varig minne fekk vi med oss med den solide lyestaken de overraska oss med. Han står på ein «utsett» plass her i huset no.

Ikkje minst kjänner ein gammal organist (og prest) trong til å ønskje den nye organisten, Anders Rinde, lukke og rik signing i tenesta som ansvarleg leiar av jubelen i Herrens hus. Ei større teneste enn vi til vanleg tenker over. Eg vil gjerne helse han med orda frå føreordet i den nederlandske lutherske salmeboka «Gezangbok» 1955: «I kyrkja sitt liv har salmesongen ein vesentleg funksjon. Ei levande kyrkje er ei syngande kyrkje.»

Å få leve i denne funksjonen er sant å seie eit herleg liv. Guds signing over den nye organisten, over prestane, og over kyrkjelydane! At alt må vere levande.

I stor takksemid helsar vi dykk.

Her sitter to stolte, nye pappaer i morgensola med hvert sitt barn fra sist natt. Det gir god stemning på vei til jobb.

Hyen kyrkjelyd sitt misjonsprosjekt Brev frå Okhaldhunga

Hyen kyrkjelyd sitt misjonsprosjekt er Nordmisjon sitt sjukehus i Okhaldhunga. Her tek vi med litt frå brevet som kom frå sjukehuset i sommar.

Nå har sykehuset vårt gjennomsnittlig mellom tre og fire fødsler hver dag, så vi møter mange nybakte foreldre. Pappaen til Ranjita og Dinesh kom bærende med en dobbel barnekurv som han hadde laget. Han var en stolt pappa som fikk barn. Men så ble én syk etter seks måneder, med hjerneskade. Han døde ikke lenge etter. Så fikk han Ranjita som også ble syk til omrent samme tid, og også endte med en stor hjernekade. Hun er seks år i dag. Hans neste sønn ble syk da han var tre måneder, og det samme skjedde med han. Nå er han tre år. I dag er de stive i alle ledd, kan ikke snu seg eller sitte eller snakke, men kan gjenkjenne sine foreldre. Far har båret dem en hel dag i denne kurven for å komme til sykehuset.

Men hva kan vi gjøre for dem? De fikk en legeattest på hvor syke barna var. Den kan gi dem Rødt Kort som funksjonshemmede og det vil gi familien en støtte på til sammen 4000 rupees i måneden, ca. 320 kr. Det betyr mye. Da kan en av foreldrene være hjemme hos dem om dagen, og likevel kjøpe nok ris til familien.

Faren fortalte at de var blitt kristne for en stund siden. Det var blitt så mye bedre etter det. «Hva kunne ha blitt bedre?» tenkte jeg.

Pappaen til Ranjita (6 år) og Dinesh (3 år) kom bærende med denne doble barnekurven som han hadde laget. Begge barna er hjerneskadet.

Jo, tidligere var de stadig hos sjamanen og alt var mørkt og angstfullt. Nå hadde de fått en fred, og barna var roligere og litt mykere.

Vi hadde andakt for pasientene like etter at de kom. De kom inn og satte barnekurven midt i blant oss. De hylte da de kom inn, men roet seg snart til sangen vi fylte rommet med.

Så må jeg tro at Vår Herre Jesus også har flyttet inn i deres indre og lindrer deres smerte. Over denne kurven hadde jeg andakt om Jesus som vekket opp enkens sønn i Nain.

I vår hjelpeøshet må vi legge dem i Guds hender og be om Hans barmhjertighet for denne familien. Heldigvis hører de til i et fellesskap som tar vare på dem og som hjalp far til sykehuset. Familien har en frisk gutt på ni år og en gutt på snart to år, som de tror er frisk.

TAKK TIL NORDFJORD

Nordfjord Folkehøyskole har en lang og stolt historie som støttespiller for Okhaldhunga Sykehus. I år igjen har studentene der reist

mange penger til formålet. Takk skal dere ha, Nordfjord. Og alle onkler, tanter og besteforeldre som har bidratt!

Her overrekker elevene ved Nordfjord folkehøyskole en svær sjekk til Anne Birgitta som er generalsekretær i Normisjonen.

HUS FOR DE JORDLØSE

Vi hadde som mål å bygge 34 hus for jordløse. I ni kommuner har vi nå fullført oppdraget. De siste to husene er påbegynt og vil stå ferdig i juni. Da blir det 34!

Vi besøkte nylig flere ferdigstilte hus. Da er det samling rundt huset av alle i landsbyen som har hjulpet til, de som har gitt jord eller trevirke, og de som har jobbet lange dager med stor entusiasme for å få jordløse i hus.

JORDSKJELVETS VELSIGNALSER

Lalu Maya sin lidelse var ukjent for verden før jordskjelvet. Uten jord og med en mann som stakk av for 18 år siden da hun fikk et sterkt handikappet barn. En annen datter hadde alvorlig epilepsi. Der satt hun i et glissett skur og kjempet for den daglige mat. Etter jordskjelvet kom den kristne radiostasjonen her på besøk til landsbyen, og fant henne. Hun hadde ingenting som kunne ødelegges i jordskjelvet, men radioen gjorde hennes liv kjent. Ved hjelp av Radioen og oss i «Mission» har hun i dag fått 2 mål jord, en bøffel, hus og toalett og rullestol og en landsby som støtter henne, og myndighetene støtte på 180 kr måneden. Datteren er frisk og har fått jobb på helsestasjonen!

Mye ukjent lidelse ble ristet fram i lyset og har fått et nytt liv.

SYKEHUSDRØMMEN

Drømmen om et ferdig nytt sykehus er snart en realitet. Vi håper vi vil se den oppfylt i

Blomsterhuset viser vilje til liv og glede i hverdagen.

løpet av 2018. Akkurat nå pågår bygging av to stabbsboliger og renovasjon av gamle bygninger som skal bli sosialkontor og kapell. Litt forsiktig så vi får ikke klippet snoren før vi reiser hjem som vi håpet. Når sosialkontoret er ute av en annen gammel bygning, kan vi fullføre den barneavdelingen som vi har fullført halvparten av og flyttet inn i. Vi har drevet den i to år uten en dråpe vann eller toalett. Det blir aller siste fase av renoveringen.

Ennå er ikke alle pengene samlet inn for å fullføre, men det skal gå.

Stabsbolig støper taket idag og sosialkontoret gleder seg til å flytte inn om ikke lenge. Anu Rai vikarierer for meg denne sommeren, Jangi Rai, Sumitra Rai og Nirmala Shresta.

BLOMSTERHUSET

Et av husene i nabølaget her gjør stadig inntrykk når vi går forbi. Fattigslig, både veggene og tak er bare bolgeblikk. Men hekkene er snorrette, og det bugner med blomster året rundt. Her er solcellepanel og parabolantenne.

Vi er nettopp ferdige med rhododendronsesongen, da fjellskogen kler seg i alle nyanser av rødt og fiolett. Sprudlende vakkert.

Vi avslutter dette brevet med «An Uncomfortable Blessing» fra gammel keltisk tradisjon, og ønsker alle våre leser med dette en såpass ubehagelig sommer.

EN UBEHAGELIG VELSIGNALSE

Må Den Treenige Gud velsigne deg med behag
ved forenklede svar, halve sannheter og overfladiske bekjentskap,
slik at du kan leve på dypet i ditt hjerte.

Må Den Treenige Gud velsigne deg med sinne
over urett og undertrykkelse, utnyttelse av mennesker og av jorden,
slik at du vil virke for rettferdighet, likeverd og fred.

Må Den Treenige Gud velsigne deg med tårer
for de som lider,
slik at du rekker ut din hånd for å trøste dem.

Må Den Treenige Gud velsigne deg med naivitet
så du tror du kan gjøre en forskjell i verden,
og derfor gjør de tingene andre sier er umulige.

Borna på døveskulen saman med rektor Jeanette og Venke Kollbotn. Biletet er teke i 1999.

Breim kyrkjelyd sitt misjonsprosjekt Døveskulen i Morondava

TEKST: VENKE KOLBOTN

Formidling av Guds kjærlig til alle menneske gjennom praktisk handling. Misjon er å formidle det skrivne ordet i Bibelen. Å formidle Guds kjærlig til alle menneske gjennom praktisk handling har vore misjonsorganisasjonane sin måte å arbeide på i alle år. Misjon er ein viktig del av kyrkja sitt diakonale arbeid. Å formidle at for Gud har alle menneske like stor verdi og at Gud elskar oss slik som vi er skapte, er noko av det viktigaste.

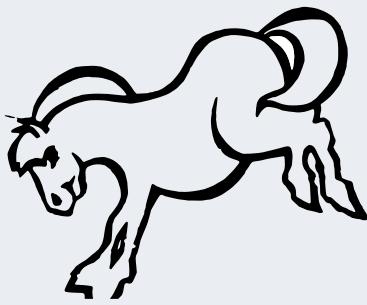
Blant mange prosjekt som Det Norske Misjonsselskapet er engasjert i på Madagaskar er døveskulen i Morondava. Der lærer døve

born gjennom iherdig øving sine måtar å kommunisere på, ja til og med opptre med opplesing, song og dans. Då eg var misjonær på Madagaskar, hadde eg gleda av å møte nokre av borna og sjå kor dyktige dei var blitt. Tilbod om undervisning for desse borna har gjeve nye mogleigheter for mange av dei og ikkje minst gjeve dei menneskeverd.

Skulen vert driven av Den gassiske lutherske kyrkja og får økonomisk støtte frå Det Norske Misjonsselskap. Døveskulen i Morondava starta opp i 1993 i eit lite kjellarlokale. Langsiktig tenking og tolmod, dyktige lærarar og andre lokale eldsjeler har gjort

at skulen no har utvikla seg til å bli ein stor spesialskule for over 50 elevar og eit ressursenter for ein heil region. På Madagaskar er det ikkje sjølv sagt at døve born får gå på skule. Døve born vert av og til gøynt bort av familien sin, derfor driv skulen oppsøkande verksemد for å finne desse borna. Kursing av foreldre i teiknspråk er også ein viktig del av skulen sitt arbeid.

Breim kyrkjelyd har faste ofringar på gudstenester som går til dette prosjektet og har hatt dette som sitt misjonsprosjekt sidan 2000.

Friske fråspark

«Favoritten» var ein følgjetong i Firda Tidend kring 1980, og her om dagen dukka det opp eit gammalt utklipp der Asbjørn Gjengedal var utfordra til å fortelje eit par historier. Vi siterer:

Så er turen kome til soknepresten vår, Asbjørn Gjengedal, som er kjend som ein humoristisk kar. – Det er vel naturleg at eg tek eit par historier som har med yrket å gjere, seier han. – No har eg ikkje henta dei frå Gloppen, og dei har ikkje noko med meg og mi teneste å gjere. Det er ikkje for at eg ikkje har opplevt mykje løgje her, men eg trur ikkje det eignar seg på trykk, seier Gjengedal og kjem med sine innslag:

I ein triveleg huslyd hadde dei etter kvart fått mange born, og dei kom tett. No hadde ein ny verdsborgar sett dagens lys, og det var på tide å få han kristna i kyrkja. Som venteleg var, vart det forkaveleg å kome seg av garde til kyrkja søndags morgonen, særleg for husmora. I siste liten fekk ho balla ungen inn i kristneakledet og for av garde. Men då ho skulle pakke ut barnet på kyrkjetrappa, vart ho vel bleik: – Å nåde meg, ha'kje eg teke fjordungen!!

I ein kyrkjelyd på Jæren hadde dei fått seg ein prest som var framifrå flink til å snakke, og det gjekk ord om han i vide krinsar. Såleis vart dei merksame på han på Misjonshøgskulen i Stavanger og kalla han til lærar der.

Så måtte dei få seg ny prest etter han som for til Stavanger. Det vart tilsett ein, og på fyrste preika til nyepresten var kyrkja fullsett av nyfikne folk.

Etter gudstenesta rusla to karar heimover ilag. Dei gjekk lenge tagale (stille), men så kom det frå den eine: – Han der får me behalda!!

Då nynorsken vart kyrkjemål

Klippet er henta frå ei minneforelesing Berge Furre hadde ved Dei nynorske festspela i Ørsta 16.9.1996. Or samlinga av artiklar, foredrag og preiker: Sant og visst.

Pionerane i målreisinga byrja tidleg, men tok eit steg om gongen. Og det kom til å ta tid- svært lang tid- før nynorsk vart jamstelt mål til kyrkjebruk. Det kom tidleg nokre katekismeforsøk. Dei var ikkje berre vellukka. Men i 1868 kom det ei lita samling salmar på nynorsk. Fyrst frå 1892 var det «lovleg» å syngje salmar på nynorsk i kyrkja. Nytestamentet låg fore i 1889, men først ti år seinare var Bibelselskapet villig til å spreie ei revidert utgåve. Ein heil bibel kom i 1921, men ikkje frå Bibelselskapet. Det var Studentmållaget i Oslo som fekk fullført «Føreribsbibelen». Det skulle gå heilt til 1938 før Bibelselskapet hadde ferdig ein «offisiell» jamstelt nynorsk bibel, nesten 90 år etter at Aasen gav ut «Det norske Folkesprogs Grammatik». Og først etter 1909, nesten eit kvart hundre år etter at Stortinget hadde vedteke å jamstelle nynorsk, vart det «lovleg» å bruka nynorsk liturgi i kyrkja, og i 1920 kom altarboka jamstelt på begge mål. Nynorsk Salmebok kom i 1925 og vart autrisert same året.

Det som verkeleg opna kyrkjene for nynorsk, byrja med ei lita flis på tretti sider billeg papir i 1868: «Nokre salmar» stod det på tittelbladet, tretten i talet. Heftet var anonymt, men det var ingen stor løyndom at diktaren var professor i hebraisk ved Universitetet i Oslo, småbrukarsonen Elias Blix frå Gildeskål i Nordland. Neste år kom Blix med fleire. I 1883 var «nokre salmar» blitt til heile sytti -originale og gjendikta. Og no stod namnet Elias Blix der.

Og året etter - i 1884, i sjølve revolusjonsåret i norsk politikk - byrja også ein revolusjon i kyrkja: For fyrste gong lydde ein ny song i Lårdal kyrkje i Vest-Telemark 1. joledag 1884: No koma Guds englar med helsing i sky.

Dei hadde ikkje spurt om lov - for det ville dei ikkje fått, men seks år seinare, i 1892, vart det lovleg å synga slike i kyrkja.

Å få Bibelen på nynorsk tok altså lang tid, og initiativet kom ikkje frå Bibelselskapet eller nokon annan instans i kyrkja. Det var Det Norske Samlaget som i 1881 vende seg til Stortinget om saka, og tusen kroner vart løyvt. Blix fekk oppdraget. Aasen skulle hjelpe til.

Det første skriften dei tok fatt i, var Romarbrevet.

Dei leverte det året etter. Samlaget gav det ut i 2500 eksemplar. Stortinget fylgte opp med tusen kroner årleg. Skrift etter skrift fylgte og kunne i 1889 samlast til ei nynorsk utgåve av Det nye testamentet.

Lekmannsrørsla var langt frå nokon på-drivar. Misjonslaga for indre og ytre misjon heldt gjerne att. Dei stod ofte i sterkt mot-setning til Ungdomslaget i bygda, og mange rekna nynorsk som fritenkjarmål som Garborg og Steinvik nutta. Det var vel først Ludvig Hope som «kristna» nynorsken i dei krinsane.

Og fordi kyrkja var ei statskyrkje, kunne ei folkeleg, demokratisk rørsle brukta politiske vedtak til å hjelpe støttespelarane i kyrkja. Avgjerande var likevel folkekirkjelag grasrotstøtte saman med ein «elite» av dugande teologar som brann for målsaka og hadde målsaka som ei hjartesak for kyrkja slik dei såg ho: Så lenge ei kyrkje ikkje gav rom for nynorsk, kunne dei ikkje kjenne ho som «si» heimlege kyrkje.

Å rydda rom for nynorsk i kyrkja var å føra kyrkja «heim»: Det var hjartesak at kyrkja skulle tala hjartespråk.

Berge Furre (1937-2016)

Han var stortingsrepresentant (SV), historikar, teolog og medlem av Nobelkomiteen.

21.-23. september

Bibelhelg med Oddvar Søvik

Oddvar Søvik er teolog frå Menighetsfakultetet. Han har vore skuleungdomsprest på Sørlandet, landsungdomssekreter og evangeliseringsleiar i Indremisjonsselskapet og pastor i frikyrkja i Kristiansand og Bryne. Før han vart pensjonist i 2012, var han forsamlingsleiar i Normisjon Mandal og områdeleiar i Agder. Han har skrive fleire bøker. I Dette er mitt liv fortel han ope om den toffe tida då kona hans fekk sjukdomen MS. Han mista Maria, den første kona si, men gifta seg i 2015 med Liv.

Boka *Bønn fremfor alt* har vore ein bestseljar. Og det er bøn som er tema når Hyen og Sandane Normisjon samarbeider om bibelhelga.

Kvifor er Oddvar Søvik så oppteken av bøn? Då vi stilte han dette spørsmålet, svara han slik:

"Heilt frå eg var liten fekk eg erfara bønesvar. Mor var ei bønekvinne. Gjennom heile livet har eg røynt korleis Gud har leia, styrka, gitt meg indre fred og frimod. Eg har sett korleis bøn kan opna menneskehjarto for evangeliet,

korleis bøn kan forandra håplause situasjoner. Eg er samd med Hallesby som seier at bøna er det viktigaste arbeidet vi gjer i Guds rike fordi det er føresetnaden for alt anna. Bøn og vekking høyrer uløyseleg saman. Det finst inga vekking i verda dei 200 siste åra som ikkje starta med bøn. På weekenden skal eg utdjupa dette nærmare: Kva det vil seiå å be og kvifor. Eg vil også undervisa om korleis vi kan be og kva vi kan ber om. Til slutt vil eg prøva å gi nokre svar på dei vanskelege spørsmåla som kan møta oss når vi ikkje får det vi ber om."

Vi håpar mange set av denne helga! Det er eit svært viktig tema!

PROGRAMMET SER SLIK UT:

Fredag 21. september kl. 19.00 i Hyen samfunnshus: Kva vil det seie å be?

Laurdag 22. september kl. 12.00 i Hyen samfunnshus: Kvifor skal vi be?
Matpause kl. 14.30.

Søndag 23. september kl. 11.00 i Sandane kyrkje. Gudsteneste med Vidar Bjotveit og Oddvar Søvik: Kvifor får vi

ikkje alltid det vi ber om?

Søndag 23. september kl. 16.00 i Sandane bedehus med Møtepunkt B: Bøna og forbøna sin plass i forsamlinga.

Ta kontakt om samkjøring!
Terje Holme mob. 900 99 406
Ingrid Aske mob. 944 86 055

Kondolerer

AV JORUNN EIKENES

Det er så mange som ikkje likar dette ordet.
Kondolerer. Det er hardt og framandt og upersonleg, seier dei.

Eg likar det.

Kondolerer.

Kvífor eg likar det?

Fordi dette ordet seier alt eg ikkje klarar å seie i møte med deg som sørgjer.
Fordi eg ikkje veit korleis eg skal bruke alle dei andre orda eg har.
Fordi eg blir forlegen og redd i møte med sorg og kjensler.
Fordi eg er redd for å seie noko feil, for å støyte deg, for å seie for mykje eller for lite.

Når eg seier kondolerer til deg, betyr det:

Kjære deg som sørgjer og er lei deg.

Eg ser deg.

Eg ser sorga di.

Eg ser at du har det vondt.

Eg vil gjerne trøyste deg.

Og når eg først har sagt dette ordet, så blir det så mykje enklare å seie:

Vil du ha ein kopp kaffi?

Skal eg gå på butikken for deg?

Eg har akkurat baka rundstykke, kor mange vil du ha?

Kondolerer.

Det er eitt av dei mest presise orda vi har.

Eitt av dei orda som har ein bestemt funksjon, som ikkje kan brukast i alle moglege høve.
Berre i møte med deg som sørgjer.

Eitt ord, som seier så uendeleg mykje.

Kondolerer.

- KONFIRMASJON
- BRYLLAUP
- GRAVFERD
- KVARDAG OG FEST

Velkommen innom!

Coop-bygget. Tlf. 57 86 59 57
gloppenelkjop.no

Advokatane
LOTHE MARDAL & GIENGEDAL
MNA

Tlf. 57 88 44 00/Faks 57 88 44 01

Adresse: Grandavegen 5, 6823 Sandane. Postboks 138, 6821 Sandane
www.gloppenadvokat.no

Saman for eit betre miljø

Strukturplast

LEDIG PLESS

BRØDRENE AA

Ryssdal kraft

**Tannlege
Øyvind Seim**

Tlf: 57 86 50 24

Leif Lote elektro

Firda elektro

Jordnær og livskraftig

Grandavegen 9, 6823 Sandane

57 88 38 00

post@gloppen.kommune.no

www.gloppen.kommune.no

Eikenæs;libris
BOKHANDEL - LEIKAR - KONTORREKVISITA

Eikenæs;libris

KOZMOS

kontorspar

Nordstrandsvegen 10,
6823 Sandane
Tlf. 57 86 44 10
eikenes@libris.no
www.libris.no/eikenes

Ope 10-18 (15)

Følg oss
på facebook

SIREN TOEN

Å, kom nå med lovsang

Eg har alltid sunge, og har alltid el-ska å syngje. På Breistein, ei bitte lita bygd to mil nord for Bergen sentrum, budde eg i barndomen. Song, og då òg salmesong, var ein sjølvsagt del av oppveksten min, mest i sosiale samanhengar, med familie og vene. Det var natta-songar og song for maten, song på huska og på båt-tur, på søndagsskulen og på barneforeining, på Yngres og på leir, på skulen og på skulevegen, og til og med for bussjåføren som kørde skuleruta. Det var julesongar og påskesalmar, barneson-gar og viser, pop og negro spiritual. Vi venninnene opptrødde på basar stundom, men ofte kniste vi vekk halve opptreden-en, kan eg minnest. Enno har eg opp-tak av tostemt salmesong på kassett frå barneåra. I tenåra kom eg inn i kormiljø, og gospel gav meg mange gode songopp-levingar. Korsongen fekk eg forsetje med på Sandane då eg flytta hit i 1995, og vart med i ei vokalgruppe som etter kvart kalla seg Frisk Pris.

Gjennom alle desse åra har dei kristne songane og salmane vore ein stor del av songen. Det å sygne dei i lag med andre, gjev meg opplevingar på mange plan. Det kan vere ein songtekst som trøyster eller engasjerer, eller gjev ettertanke. Songen kan gjere meg glad eller trist, eller gjere meg takknemleg. Det kan vere sjølve melodien eller klangen som grip meg, eller rytmen som gjev energi og glede. Å syngje saman kan gje ei sterk oppleving av fellesskap, gjennom å skape eit musikalsk uttrykk saman. Av og til har eg opplevd at alle desse elementa smelta saman. Det er slike augneblinkar der eg kan tenkje at eg får oppleve ein flik av det himmelske.

Å velje ein enkelt salme å skrive om, var ikkje så enkelt. Til Reidun Os, som utfordra meg, sa eg at det skulle vore jule-

nummeret av kyrkjebladet eg vart bedd om å skrive i, for det er julesalmane eg kanskje elskar mest å syngje om att og om att. Du kan vel ta ein julesalme, vel, sa ho. Sidan ho syntest eg kunne, så gjorde eg det. Så her sit eg og skriv i august, rett etter ein solfylt sykkelferie i Italia, og tenkjer på julesalmar, og hører Mahalia Jackson og Sølvutane på Youtube. Valet mitt fall på «Å, kom nå med lovsang». Salmen, opprinnleig latinsk «Adeste fi-deles» og seinare engelsk «O come, all ye faithful», er ein julesalme som truleg vart skiven og komponert av den engelske katolikken John Francis Wade på 1700-talet. Salmen blei i 1852 omsett til engelsk som «O Come, All Ye Faithful» av den katolske presten Frederick Oake-ley. For meg er både den engelske og den norske versjonen mektige. Mahalia Jack-son er ei av dei gospelsongarane eg har hørt på heilt frå ungdomstida. Hennar versjon av «O Come, All Ye Faithful» er for meg den ultimate gospelversjonen. Å

ta den fram og høre den no i august, er ikkje det eg brukar gjere, men eg tenkjer at jammen har eg noko fint å glede meg til når hausten går over i mørketid, og eg kan ta den fram igjen. Den best kjende norske omsettinga er «Å, kom nå med lovsang» av Per Lønning. Hovudårsaka til at eg valde denne songen, knyter seg til nokre av dei gylne augneblinkane eg har hatt som korsongar, nettopp med den norske versjonen. For kva er vel mektigare enn å stå fremst i Vereidskyrkja, ein mørk desemberkveld, med felleskoret for son-garar i Gloppen, med Janitsjaren framfor seg, og syngje «Å, kom nå med lovsang» for fullsett kyrkje? Alle kora har sunge seg gjennom sitt eige repertoar, og så kjem fellesnummeret. Musikken bolgjar gjennom rommet, og slår i veggane, som

vatn med voldsom kraft. Så kjem tredje verset: «Syng, englehærer, syng med salig jubel! Å, syng, myriader, i himlens slott: Ære til Gud og fred blant oss på jorden!» Diskantstemma løfter tonane høgre og høgre, så taket mest løfter seg. Orkesteret hentar energi heilt frå djupet, og kor og heile kyrkja syng med all sin pust på siste refreng. Då kjenner eg at songen og musikken løfter meg opp. Eg kjenner at eg er del av noko stort, noko mykje større enn meg sjølv. Augneblinken veks ut av tida. Eg trur at himmelen viser ein flik av sin herlegdom for meg.

Eg utfordrar Bjørn Aurlien til å skrive i neste nummeret av Kyrkjebladet.

Å, kom nå med lovsang

Norsk Salmebok 2013 nr. 40

T: Per Lønning, M:John Francis Wade ca. 1740

Å, kom nå med lovsang, jordens kristenskare!

Å, kom nå med lovsang til Betlehem!

Kom for å se ham, kongen i en krybbe!

Kom tilbe ham Guds under!

Kom tilbe ham Guds under!

Kom tilbe ham Guds under:

Vår Herre Krist!

Gud, evig Gud og lys av lys det er han!

Til oss er han kommet som bror i dag.

Sann Gud av opphav, født før alle tider.

Kom tilbe ham...

Syng, englehærer, syng med salig jubel!

Å, syng, myriader, i himlens slott:

Ære til Gud og fred blant oss på jorden!

Kom tilbe ham...

Herre, vi hyller deg som kom til jorden.

Barn Jesus, deg hører velsignelsen til.

Ordet ble kjød og bor i dag iblant oss.

Kom tilbe ham...

Vigde

Vereide

07.07.18

Mari Evebø og Vegard Krøvel Flatjord

21.07.18

Kristine Heggdal og Jonas Bastian Rørvik Mondal

Gimmestad

30.06.18

Rebecca Magdeli Rauset Skogli og Arne Meier

Breim

23.06.18

Reidun Margrete Solbakk og Jostein Flølo

Gravlagde

Breim

Solveig Sårheim	08.10.26	09.06.18	15.06.18
Aasta Kleppe	14.09.20	20.06.18	27.06.18
Peder Flølo	10.06.28	07.07.18	17.07.18
Ågot Mykland	22.06.19	19.07.18	26.07.18
Agnes Myklebust	24.11.27	24.07.18	02.08.18
Arne Nybø	16.01.31	07.08.18	14.08.18

Hyen

Agnes Klara Ommedal	10.02.31	27.05.18	31.05.18
Martin Anders Holme	04.04.41	19.06.18	25.06.18
Nils Eimhjellen	24.03.39	21.06.18	28.06.18

Vereide

Ranveig Hauge	09.07.25	26.05.18	01.06.18
Otto Slettevoll	11.10.31	17.06.18	22.06.18
Ragnar Johan Hauge	06.05.25	05.07.18	12.07.18
Sigmund Kaarstad	30.04.46	26.07.18	03.08.18
Halldis Holmøyvik Lyngstad	29.07.49	26.07.18	08.08.18

Gimmestad

Edny Synnøve Sande	21.08.30	31.05.18	08.06.18
Anne Marie Varpe	03.04.36	05.06.18	12.06.18
Brita Agnes Rygg	23.06.16	08.07.18	19.07.18

Sandane

Hildegunn Ryssdal	10.07.19	29.05.18	05.06.18
-------------------	----------	----------	----------

Døypte

Breim

03.06.18

JONAS ÅRDAL KLAKEGG

STINE RENATE ÅRDAL

DANIEL KLAKEGG

Linda Helen Årdal

Jørgen Stensaker

Kjetil Klakegg

Tonje Kjøvik

Marita Espe

Sindre Willumsen

22.07.18

ODA BEINNES MYKLEBUST

LINN KRISTIN TORVUND BEINNES

STIAN MYKLEBUST

Janne Helen Torvund Beinnes

Eilinn Fløtre

Helene Heggheim

Øyvind Myklebust

Marianne Muri Skarstein

Gimmestad

15.07.18

GUNNAR HÅHEIM

ELFRID RAUSET HÅHEIM

TERJE HÅHEIM

Lars Otto Alme

Hege Alme

Tarjei Hoftuft

Margrete Friestad

Knut Kaldestad

Anne Kaldestad

Vereide

21.05.18

ILONA DANÈ

Fadrar:

Jon Elling Vereide

Daiva Vereide

12.08.18

SIGVE DAHL HESTENES

ANNA MARGRETHE LEE HESTENES

OLA SKÅR DAHL

Ola Steinar Hestenes

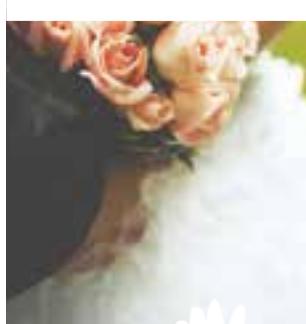
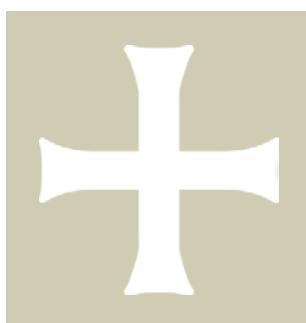
Lars Skår Dahl

Marianne Hammersmark

Mathias Hestenes

Oddbjørg Lee

Frå vøgge til grav

Kyrkja i Gloppe

GLOPPEN SOKN

Leiar i soknerådet: Beate Kornberg tlf. 909 43 304 / beate.kornberg@me.com
Kyrkjeterar: Benny Aasen, tlf: 950 22 917 / bv-aasen@online.no

BREIM SOKN

Leiar i soknerådet og kontorsekretær:
Venke Kollbotn, tlf. 977 77 383
Epost: venkekoll@hotmail.com
Kyrkjeterar: Audhild Bogstad, tlf. 970 24 913

HYEN SOKN

Leiar i soknerådet: Solveig Hope
Tlf: 905 38 304
epost: olajan.birkeland@ekontor.no
Kyrkjeterar: Ola Jan Birkeland
Tlf: 57 86 98 32 / 975 91 747

Sokneprest i Gloppe sokn
Vidar Bjotveit, tlf. 958 80 030
vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkje

Sokneprest i Breim og Hyen sokn
Tore Myklebust, tlf. 456 01 260
tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Prestebustaden i Breim.

Kyrkjeverje
Kurt Djupvik, kontor i Sandane kyrkje
Tlf kontor: 57 86 56 16. Mobil: 902 06 828.
post@gloppen.kyrkja.no

Kantor
Anders Rinde, mobil: 997 20 238
anders.rinde@gloppen.kyrkja.no
Vereide kyrkje, tlf. 57869306

Kyrkjelydspedagog
Lars-Bjarte Osland, tlf 990 03 077
lars-bjarte.osland@gloppen.kyrkja.no

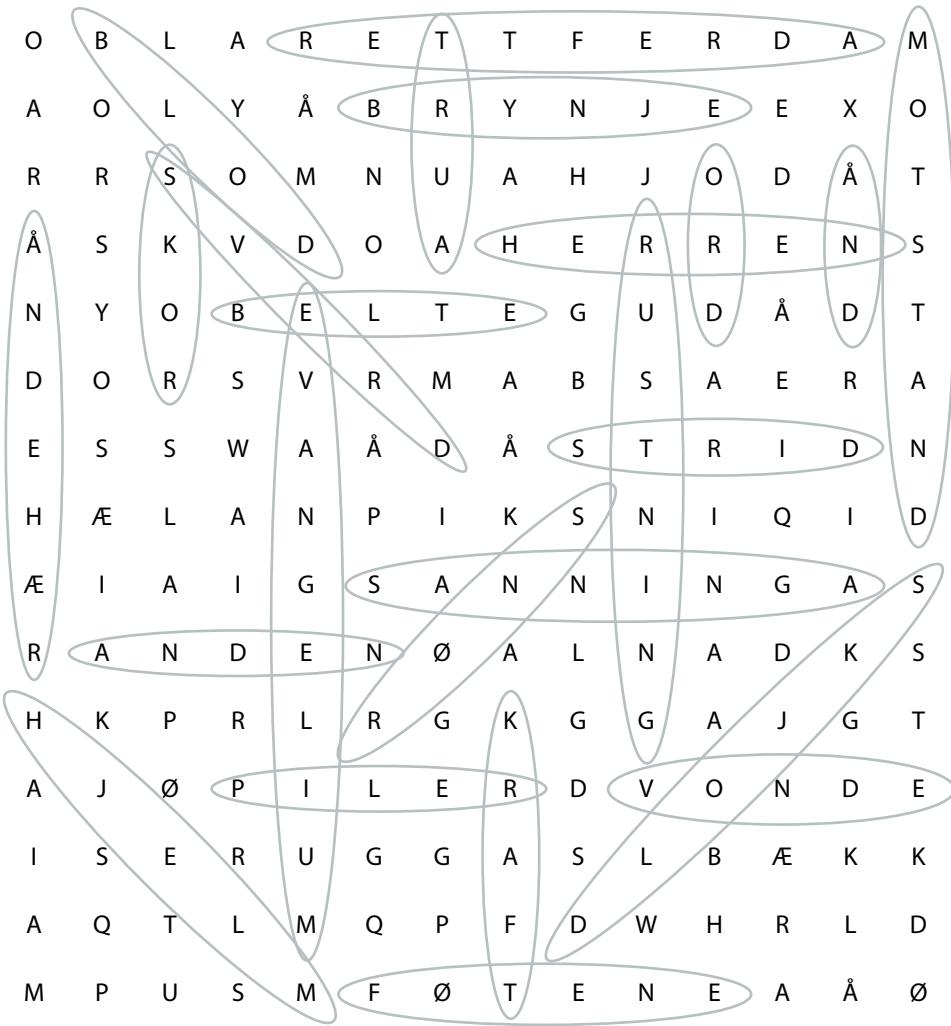
Trusmedarbeidar:
Ingrid Bjørnereim, tlf. 988 03 053
ingrid.bjornereim@gloppen.kyrkja.no

Gravar/ kyrkjegardsarbeidar
Ivar Hjelle, tlf: 57 86 58 59 / 970 76 668

Vi møtest i kyrkja

2. september 15. søndag i treeiningstida Luk 10,38-42 «Jesus hjå Marta og Maria»	10:30/ 11:00	Vereide	Gudsteneste med lovsongsstund og presentasjon av "Gloppe konfirmant 2019". Lovsongsgruppa deltek. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer til konfirmantarbeidet.
	11:00	Breim	Gudsteneste med utdeling av bok til 4-åringane. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
9. september 16. søndag i treeiningstida Matt 5,10-12 «Sæle er dei som blir forfølgde»	16:00	Breim	Gudsteneste med presentasjon av konfirmantane. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet. Nattverd.
	15:00	Vereide	Matiné-konsert. Avslutning på Gloppe musikkfest 2018
16. september 17. søndag i treeiningstida Luk 10,38-42 «Jesus hjå Marta og Maria» Matt 5,10-12 «Sæle er dei som blir forfølgde.»	11:00	Sandane	Gudsteneste med utdeling av bok til 4-åringane. Liturg Vidar Bjotveit. Søndagsskulane på Vereide og Sandane deltek. Takkoffer IKO-Kyrkjeleg pedagogisk senter. Kyrkjekaffi.
	11:00	Hyen	Gudsteneste med presentasjon av konfirmantane. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til Normisjonen Sentralt.
	21:00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
20. september	16:15	Gloppe omsorgssenter	Gudsteneste med nattverd. Liturg Vidar Bjotveit.
23. september 18. søndag i treeiningstida Matt 8,5-13 «Offiseren i Kapernaum»	11:00	Sandane.	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Predikant Oddvar Søvik. Takkoffer til Normisjonen- Sentralt. Nattverd.
	11:00	Breim	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til Nesholmen. Nattverd.
	21:00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
30. september 19. søndag i treeiningstida Joh 7,14-17 «Den som vil gjøre hans vilje»	15:00	Gimmestad	Soulchildrenmesse. Konfirmantar deltek. Nattverd. Takkoffer til KFUK-KFUM sentralt.
	19:00	Breim	Salmekveld. Vereide kyrkjekor og Frostskoddekoret (Stryn) deltek.
	21:00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
6. oktober	18:00	Gimmestad	Musikkandakt i samband med konfirmantjubileum
7. oktober 20. søndag i treeiningstida Mark 10,2-9 «Ekteskap og skilsmisse»	11:00	Vereide	Gudsteneste med konfirmantjubileum. Liturg Vidar Bjotveit. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet. Vereide kyrkjekor deltek.
	11:00	Breim	Gudsteneste med konfirmantjubileum. (60 og 70 års.) Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
	21:00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.

Fasit på oppgåva på barne- og ungdomssidene

Sverd	Rustning	Føtene	Åndehær	Kraft
Rettferda	Herren	Anden	Skjold	Snor
Belte	Evangelium	Brynjje	Strid	Vonde
Ord	Motstand	Trua	Blod	
Sanninga	Hjelm	Piler	Skor	

Kontaktinformasjon

Kyrkjeblad for Gloppe

www.gloppen.kyrkja.no

Utgjeve av sokneråda i Breim, Gloppe og Hyen. Kjem ut minst 6 gongar i året på Sandane. Betaling etter ønske.

Bankkonto: 3705 04 71307

Redaktør:

Oddvar Almenning

Tlf. 400 04 377

E-post: oddvar@svale.no

Grafisk design:

Innholdspartner AS v/Bjørnar Aske

Tlf. 901 37 252

E-post: bjornar.aske@innholdspartner.no

Trykk:

Druka, Klaipeda

Kasserar:

Venke Kollbotn, Breim sokn

Tlf. 97 77 73 83

E-post: venkekoll@hotmail.com

Distribusjonsansvarleg:

Harald Aske

Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915

Redaksjonsnemnd:

Tore Myklebust

Tlf. 456 01 260

E-post: tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no

Vidar Bjotveit

Tlf. 958 80 030

E-post: vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no

Anders Rinde, administrasjonen

Tlf. 57 86 93 06 / 997 20 238

E-post: anders.rinde@gloppen.kyrkja.no

Harald Aske, Gloppe sokn

Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915

E-post: harald.aske@enivest.net

Solveig Hope, Hyen sokn

Tlf. 905 38 304

E-post: olajan.birkeland@ekontor.no

Gunn Hole, Gloppe sokn

Tlf. 454 23 728

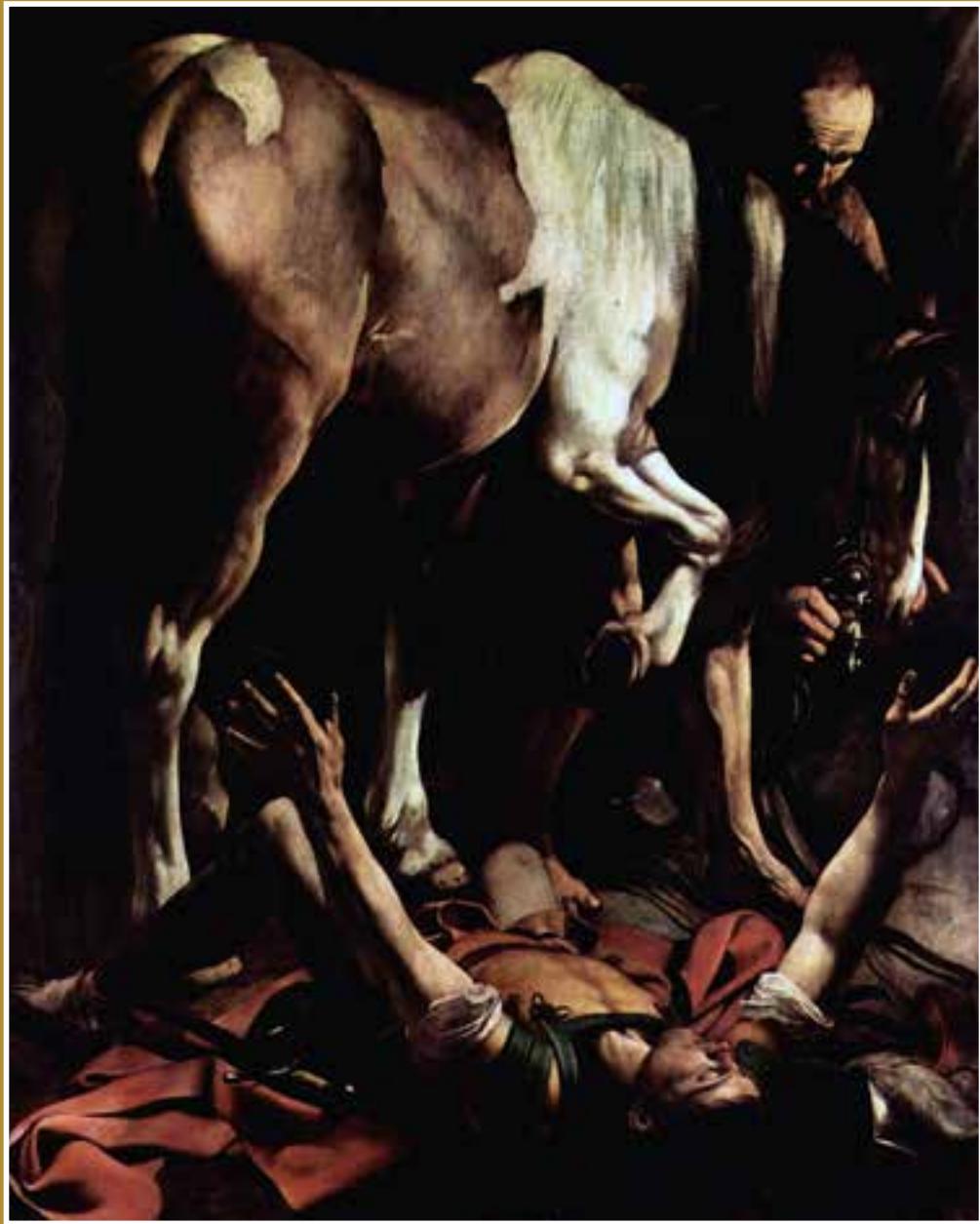
E-post: gunn.sol@gmail.com

Rønnaug Ryssdal, korrekturlesar

Tlf. 950 72 392

E-post: ryssd@online.no

14. oktober 21. søndag i treeiningstida Luk 16,19-31 «Den rike mann og Lasarus»	11:00	Hyen	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer.
	11:00	Sandane	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Søndagsskule. Kyrkjekaffi.
	21:00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
21. oktober 22. søndag i treeiningstida Joh 12,35-36 «Tru på lyset, bli lysets barn»	11:00	Gimmestad	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Gimmestad kantori deltek. Takkoffer til Tv-aksjonen.
	20:00	Breim	Tomasmesse. Liturg Tore Myklebust. Nattverd.
26. oktober	20:00	Vereide	Konsert. Nikolsky Ensemble. Russisk mannskvintett.
28. oktober Bots og bededag Luk 18,9-14 «Farisearen og tollaren»	10:30/ 11:00	Vereide	Gudsteneste med lovsongsstund. Liturg Vidar Bjotveit. Predikant Ole-Magnus Olafsrød. Lovsongsgruppa og elevar frå folkehøgskulen deltek.
	11:00	Breim	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til Frelsesarmeens. Nattverd.
	21:00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.

Paulus si omvending

Paulus si omvending er måla av Michelangelo Merisi da Caravaggio i 1601. Dette fantastiske måleriet heng i kyrkja Santa Maria del Popolo i Roma. Det å få stå rett framfor og ta inn over seg denne utrulege framstillinga, er mest uråd å finne ord for. Kunstnaren har her brukt kontrastar mellom lys og mørke, kropper i rørsle, fargar m.m. for å skildre dette mektige dramaet som vi kan lese om i Det nye testamentet. Og her får vi verkeleg vere med på det som skjer.

Men kva med han som held hesten og hesten sjølv? Det ser ikkje ut som om dei registrerer noko av det som hender. Kva vil kunstnaren fortelje med det? Er det meir ei indre oppleving hos Paulus som vert framstilt?

Roma er ein fantastisk by med mange kyrkjer rike på kunst, så kjem du til Roma, må du nytte høvet til også å få med deg litt av denne fine kyrkjekunsten.

Ståle Fitje